

Protokoll fört vid sammanträde med förbundsstyrelsen för Ungdomens Nykterhetsförbund 2011-01-14—16, på NBV:s lokal, Gävle

Närvarande ledamöter: Vidar Aronsson
Oskar Jalkevik
Linda Engström
Jonas Lundqvist
Lina Boberg
Karin Melbin
Simon Brehmer (ej 13:7-10)
Maik Dünnbier
Lisa Forsström
Therese Johansson

Anmält förhinder: Adrian Manucheri

Närvarande tjänstemän: Astrid Wetterström

Protokollssekreterare: Lina Boberg

Paragrafer: §§ 13:1-13:10

Bilagor: 13:1-13:20

§ 13:1

Öppnande

Linda Engström förklarade mötet öppnat och berättade om sitt mål att för första gången i sin förbundsstyrelsekarriär ta de fem första punkterna på föredragningslistan i rad.

§ 13:2 Bilaga 13:1

Ingen önskade lägga till något på föredragningslistan.

Fastställande av föredragningslista

Styrelsen beslutade
att fastställa föredragningslistan

§ 13:3

Val av justerare

Maik Dünnbier föreslog sig själv som justerare. Lina Boberg tyckte att Maik hade varit många gånger i rad och föreslog därför att någon annan var. Lisa Forsström föreslog därefter sig själv.

Styrelsen beslutade
att välja Lisa Forsström till justerare för helgens möte.

§ 13:4

Föregående protokoll

Lina berättade om vad som stod i föregående protokoll och den som var ansvarig för varje beslut berättade om hur genomförandet gått.

Styrelsen beslutade
att notera föregående protokoll

§ 13:5

Lägetrunda

Styrelsen och generalsekreteraren körde en lägetrunda där alla fick berätta om något roligt eller utmanade de gjort under jul/nyår.

Styrelsen beslutade
att notera läget hos de närvarande.

§ 13:6 Bilaga 13:2-13

Rapportärenden

a) Representation (13:2)

Bilagan ansågs föredragen. Maik gjorde ett tillägg om att han och tre andra UNF:are var på European Alcohol and Health Forum i Bryssel i mitten på november. Oskar Jalkevik kom på att han åkte till Vasa för att hjälpa till med uppstart av UNF Finland den 1-2 december.

Styrelsen beslutade
att med tilläggen notera Rapport – Representation.

b) Föreningsförändringar(13:3)

Maik påpekade att Astrid Wetterströms namn var felstavat i punkt tre. Linda berättade att ca 20 föreningar hade startats innan nyår som inte hade hunnit komma med.

Styrelsen beslutade
att notera Rapport – Föreningsförändringar.

c) Förebygg Utskottsrapport (13:4)

Jonas Lundqvist berättade lite om oPåverkad då detta missats att ta upp i bilagan. Just nu är inte det löst med finansiering för 2011 så Linda och Jonas har jobbat med det för januari.

Oskar meddelade att han har haft svårt att få ett helhetsgrepp om FakeFree och anser det vara viktigt att någon från förbundsstyrelsen är med i styrgruppen.

Linda undrade om hur det gått med värvertävlingen och hur medlemstalen var vid årsskiftet.

Lisa berättade att hon och Vidar Aronsson arbetar vidare med

värvarävlingen och dess vinnare. Hon fortsatte med att förklara att den som brunnit mest för FakeFree i utskottet är Alva och att det därför har det passat bäst att hon arbetar med det. Vidar berättade att något medlemstal för 2011 inte ännu är säkert och fastställt, som svar på Lindas fråga. Maik anmälde intresse av att arbeta med FakeFree om ingen från förbundsstyrelsen som sitter i förebyggsutskottet har intresse av det. Linda önskar att förebyggsutskottet ska tänka en vända till kring kopplingen mellan förbundsstyrelsen och FakeFree och återkomma till Maik i frågan.

Styrelsen beslutade
att notera rapporten

d) Socialt arbete Utskottsrapport (13:5)

Bilagan ansågs vara föredragen. Linda undrade hur det gick med Julkursen. Karin Melbin svarade att hon inte hade någon koll på det då Adrian Manucheri hade det ansvaret. Maik tyckte att delar av rapporten var opassande och ogillade att Mikael Hansson skulle skriva hela Medlemsvårdshandboken alldeles själv. Karin svarade att flera kommer att läsa boken innan den ges ut, så Maik behöver inte vara orolig för att det är enbart en person som ska arbeta med och säkra kvalitén i boken.

Styrelsen beslutade
att notera rapporten

e) Politik Utskottsrapport (13:6)

Bilagan ansågs vara föredragen.

Styrelsen beslutade
att notera rapporten

f) Internationellt Utskottsrapport

Då Adrian saknades berättade Karin lite om läget och hälsade att hon tyvärr hade varit omedveten om att bilagan skulle saknas och därför inte kunnat göra något åt situationen. Oskar yrkade på att Maik ska sitta i internationella utskottet då han tidigare uttryckt en vilja att göra det och utskottet kan behöva nytt blod.

Styrelsen beslutade
att Maik Dünnbier ska sitta i det internationella utskottet
att förklara paragrafen för omedelbart justerad

g) Fält utskottsrapport (13:7)

Rapporten ansågs föredragen.

Styrelsen beslutade
att notera rapporten

h) Ordföranderapport Vidar (13:8)

Vidar Aronsson ansåg bilagan föredragen. Lisa undrade vad det var Vidar kände ett behov av att prioritera. Vidar berättade att det mest rörde sig om att faktiskt prioritera samt att kanske frigöra veckodagar då han varit borta hela helger.

Styrelsen beslutade
att notera rapporten

i) Ordföranderapport Linda (13:9)

Bilagan ansågs föredragen.

Styrelsen beslutade
att notera rapporten

j) Generalsekreterare (13:10)

Astrid föredrog bilagan. Therese undrade vad förbättring i ekonomisystem betyder. Astrid berättade att IOGT-NTO har hyrt in en konsult som tittat på Baltzar och andra ekonomisystem samt gett förbättringsförslag rörande dem.

Astrid berättade även att ansökningarna till tjänsten som drogpolitisk sekreterare inte helt levt upp till förväntningarna och att annonsen därför kommer att gå ut igen.

Oskar undrade hur läget på kansliet är då han upplevt att svarstiderna förbättrats. Maik undrade vad det innebär att överta arbetsgivaransvaret för Linnea Manzanares. Astrid förklarade ungefär vad det innebär samt informerade om att Linnea ska arbeta kombinerat med internationellt och FakeFree hos UNF.

Styrelsen beslutade
att notera rapporten

k) PAS-rapport (13:11)

Bilagan ansågs föredragen.

Styrelsen beslutade
att notera rapporten

l) EXKOM (13:12)

Bilagan ansågs föredragen. Maik tyckte om bilagan men anser att delen KomUt är försvinnande liten samt gjorde några medskick till gruppen i dess fortsatta arbete. Vidar och Karin förklarade tänket som gruppen haft tydligare. Maik tipsade gruppen om att titta närmre på vad IOGT International har gjort för arbete på området.

Styrelsen beslutade
att notera rapporten

m) Mångfald (13:13)

Lina föredrog bilagan. Oskar hade en fråga rörande gruppens konstellation och Linda svarade på frågan. Maik blev mycket glad när han läste rapporten då han tyckte arbetssätten var spännande och bra.

Förbundsstyrelsen körde en runda kring diskussionsfrågan som fanns i bilagan. Lisa ansåg att alla grupper borde få finnas inom UNF, men om konstellationen faller utanför vision bör den inte godkännas. Vidar menade på att mångfald ska vara mellan föreningar och inte i föreningar.

Han ansåg även att det är skillnad på att ha en nischad förening och driva politik/driva religiös verksamhet i sin förening.

Maik såg en stor vikt vid riktade föreningar.

Oskar trodde på mångfald på distriktsnivå.

Flertalet personer i styrelsen är för intresseinriktade föreningar men inte partipolitiskt och religiösa sådana.

Jonas poängterade vikten av att inte ha exkluderande verksamhet. Han filosoferade vidare och funderade då kring hur vi från förbundet kan vara med och skapa öppenheten som behövs.

Lisa ansåg det vara en svår balansgång att dra en gräns för vad verksamheten får innehålla, dock ansåg hon att UNF-verksamhet inte ska vara knuten till religiöst laddade platser. Oskar tyckte det är eftersträvansvärt att ha föreningar där olikheter blandas.

Vidar tycker att det är viktigt att vi låter alla få känna att de har en plats i UNF och integrerar alla mellan 13-25 år i UNF och därmed anpassar våra sätt.

Styrelsen beslutade

att notera rapporten

att diskutera frågeställningen som väckts i bilagan

n) Saxenborg

Jonas gjorde en muntlig redovisning. Han berättade om konkursens förlopp och Saxenborgs läge. Försäljningsprocessen fortlöper och några intressenter finns, läget är dock inte på något sätt stabilt.

Styrelsen beslutade

att notera den muntliga rapporten av vår vän Jonas

o) Kongress

Linda hälsade att det bara finns bra saker att berätta den här gången. Kongressen blir i Åre. Boende är relativt fixat, mat är ordnat och i övrigt löper schemat på som planerat. Det finns ansvariga för förhandlingar, UNF-läger, kvällsaktiviteter och verkstäder.

Styrelsen beslutade

att notera Lindas finfina muntliga rapport

§ 13:7 Bilagor 13:14-13:19

Diskussionsärenden

a) Drogpolitiskt program (13:14)

Vidar Aronsson presenterade bilagan och duttoningen som skulle ske. Många spännande tankar och förslag luftades. Bland annat diskuterades målgrupp för programmet, behov av en introduktion och register samt uppdelning av rubriker och åsikter. Styrelsen testade några olika omröstningsmetoder för att få fram en inriktning för det fortsatta arbetet med det drogpolitiska programmet. Bland de använda metoderna fanns duttoningsmetoden, Bordas och Condorcet metoder. De olika metoderna gav olika resultat vilket ledde fram till en diskussion rörande vilka metoder som kan passa att användas under kongressens olika frågor.

Styrelsen beslutade

- att* fastställa principerna för revidering av det drogpolitiska programmet enligt bilaga, samt
- att* låta diskussionen utgöra medskick till det politiska utskottet

b) Bildningsutredning (13:15)

Vidar Aronsson presenterade bilagan. Han påpekade att det här en utredning och därför omfattande. Han uppskattar konkreta ändringsförslag och synpunkter. Vidar gick igenom processen som sådan och de olika delarna i bilagan. Styrelsen arbetade i smågrupper där utredningen stöttes och blöttes. Linda ansåg att det fortfarande fanns många frågetecken, men antar att det kommer att lösa sig fram till mars. Kopplingen mellan hybridkurser och kvalitetssäkring känns oklar och orimlig för vissa, men samtidigt något som vore trevligt om det fungerade.

Styrelsen beslutade

- att* fastställa tidsplanen,
- att* lägga rapport till handlingarna, samt
- att* anta slutsatserna som direktiv för revidering av utbildningsmaterialet

c) Ledarsyn (13:16)

Lisa presenterade ordet ledarsyn och bilagan som sådan. Lisa berättar att hon och Terese Lindholm har knåpat ihop ett långt dokument. De vill inte bara hitta på så de önskar att förbundsstyrelsen är med och tycker. Maik undrade vad fråga fyra syftade till och Lisa förtydligade att det rörde formen på ledarsynen som presenterades i bilagan. Åsikter som lyftes var att det finns en skillnad mellan ledare och ledarledd verksamhet, där makten som ledaren har spelar in samt att ledarskapet är en central

del i att uppnå vad UNF faktiskt vill, frivilligt och utvecklande verksamhet. Annars ansåg styrelsen att ledarskapet inte ska vara en prestigefråga, riktlinjerna som finns i KomIn ska tas in, ledarens uppgift är inte att lära ut utan att skapa en trygghet i gruppen samt att det ska vara en möjlighet för individen.

Vidars, Jonas, Astrid och Maik lät hälsa att de nästan blev tårögda när de tänkte på hur viktigt ledarskap är. Styrelsen var ense om att vi ska ha en ledarsyn och de flesta önskade att den inte skulle vara del av KomIn.

Styrelsen beslutade

att ge fältgruppen i uppdrag att fortsätta processen

d) Utvärdering Fältkonsulentsystemet (13:17)

Oskar föredrog bilagan genom att gå igenom de problematiserande delarna av fältkonsulentsystemet. Han fyllde även på informationen med att berätta om hur mycket pengar JUNIS lägger på anställda ute i landet. Styrelsens samlade mening var att konsulenter ska vara anställda av förbundet samt att det inte är självklart att alla distrikt ska få en konsulent. En fundering som lyftes var möjligheten att inte basera utköp av konsulent på årsbasis. Några förslag till fördelningsprinciper som nämns är potential, trend, verksamhet, geografiska förutsättningar, hur många mellan 13-25 år som finns, spridning över landet, hur mycket man har bidragit till förbundets arbetsplan samt att ett förtydligande av vad förbundssamarbeten är behövs. Rörande antalet konsulenter i landet så luftades antalet 15, 16 eller 17 stycken.

Astrid ansåg inte att det är rimligt att lämna över ansvar för anställda personer till unga människor, för båda parternas skull.

Styrelsen beslutade

att låta diskussionen utgöra medskicken till fältgruppen i deras framtagande av nytt förslag på fältkonsulentsystem

att fältkonsulentsystemet ska bestå av 16 tjänster

e) Budget (13:18)

Lina och Jonas gick igenom budgetbilagan. Jonas hade gjort en lämplig budgetpresentation som pedagogiskt visade de förändringar som föreslogs.

Maik tyckte att budgeten borde delas upp i verksamhetsområden så gruppen får en inriktning.

Några andra konkreta förslag som kom upp inför det fortsatta arbetet var användandet av faktarutor och ordförklaringar, några motförslag till ordet administration, inte total uppdelning i verksamhetsområden, att nivån vi vill ha diskussionen på kongressen borde vara vägledande för arbetet samt att det är viktigt att synliggöra vad kansliet gör.

Linda är för fler nivåer än två stycken i budgeten, då hon tror att

uppdelning i verksamhetsområden är det enklaste att förstå. Samtliga i styrelsen erkände sig villiga till att dela upp budgeten i verksamhetsområden.

Styrelsen beslutade

att diskutera frågeställningarna i bilagan

att ge budgetgruppen i uppdrag att fortsätta processen

f) Arbetsplan (13:19)

Linda föredrog kort bilagan om arbetsplan. Hon sa att bilagan förklarade det mesta men poängterade att för ett bra arbete krävs bra arbetsplansmål. Gruppen påpekade att de gillar julgransmodellen, men önskar kunna styra om de långsiktiga målen om så behövs. Många har upplevt att distrikten har arbetat mer med att se förbundets på distrikt nedbrutna arbetsplan som en utgångspunkt för sin egen, men inte alla och inte i alla lägen vilket är tråkigt.

Det har under den här perioden varit ganska vanligt att man i förbundsstyrelsen tänker på tvåårsmålen och inte så mycket på fyraårsmålen. Linda tycker det är viktigt att alla tvåårs mål leder till fyraårsmålen och därmed skapa en mycket tydlig struktur.

Vidar, Linda och Karin var samtliga inne på att arbetsplanen ska delas upp på verksamhetsområdena. Styrelsen diskuterade vad man menade med verksamhetsområdenas mål och definition. Styrelsen diskuterade även vilka typer av mål man vill ha. Vissa verksamhetsområden gör sig bättre som mätbara mål än andra, vilket kan skapa en ojämnavikt mellan målen.

Lina föreslog att arbetsplanen ska vara uppdelade på verksamhetsområden.

Oskar yrkade på streck i debatten.

Styrelsen beslutade

att sätta streck i debatten

Styrelsen beslutade

att arbetsplanen ska vara uppdelade på verksamhetsområden

att ge utskotten i uppdrag att till 6/2 skicka verksamhetsområdesuppdrag och definition samt förslag på mål till arbetsplansgruppen

att fastställa tidsplanen enligt bilagan

att med förbundsstyrelsens medskick ge arbetsplansgruppen i uppdrag att komma med ett färdigt utkast på arbetsplan till förbundsstyrelsens möte i mars

§ 13:8 Bilaga 13:20

Beslutsärenden

a) NBV-projekt (13:20)

Vidar Aronsson berättade om bakgrunden till samarbetet med NBV och vad NBV vill uppnå med det. Situationen som beskrivs bilagan uppkom akut och därför kommer det som något av en överraskning för förbundsstyrelsen. Både Vidar och Astrid ser det som ett gyllen läge, även om förutsättningarna inte är det bäst. Flertalet frågor om arbetsplats, anställningen och arbetsuppgifter ställs och det påpekas att det är en satsning även om den inte är en ekonomisk satsning.

Therese föreslog med anledning av bilagan en avsättning på 200 000 kr för det här projektet.

Styrelsen beslutade

- att* genomföra NBV-projektet med mottagna 200 000 från NBV, samt
- att* därmed en avsättning på 200 000 kr för det här projektet till 2011 års budget
- att* ge generalsekreteraren i uppdrag att skapa former för styrning och rapportering av projektet och rapportera detta till styrelsens möte i mars

§ 13:9

Linda berättade att hon inte genomfört det hon fick i uppdrag av förbundsstyrelsen i september, därför finns nu möjligheten att bestämma vart vi ska vara på nästa förbundsstyrelsemöte. Linda återkommer med förslag på mötesorter, ca en tågtimme från Stockholm söderut är lämpligt.

Nästa möte ska vara på okänd plats, den 4-6 mars.

§ 13:10

Linda avslutade, en timme innan utsatt tid, mötet till förbundsstyrelsens applåder.

Styrelsen beslutade
att avsluta mötet.

Orden är nedtecknade av

Lina Boberg
sekreterare

Justerat den / 2011

ordförande
Linda Engström

Nästa möte**Avslutning**

Justerat den / 2011

justerare
Lisa Forsström

**UNGDOMENS
NYKTERHETSFÖRBUND**

Box 128 25, 112 97 Stockholm

Bilaga nr 5
Beslutsunderlag för
UNF FS 2011-01-14—16 p 2

Förslag till föredragningslista vid sammanträde i Gävle med UNF:s förbundsstyrelse 2011-01-14 — 16

Ärende	Vem	Tidsåtgång	Förslag	Beslut
1. Öppnande				
2. Fastställande av föredragningslistan	LE	5 min	Bilaga	
3. Val av justerare		5 min		
4. Föregående protokoll	LB	10 min	Bilaga	
5. Lägesrunda	ALLA	20 min		
6. Rapporter				
- Anmälningssärenden		5 min		
a) Föreningsförändringar	AW		Bilaga	
b) Representation	AW		Bilaga	
- Utskott		20min		
c) Förebygg	LF		Bilaga	
d) Sociala	KM		Bilaga	
e) Politik	VA		Bilaga	
f) Internationella	AM		-	
g) Fältgruppen	LE		Bilaga	
- Styrelse		5min		
h) Ordföranderapport Vidar	VA		Bilaga	
i) Ordföranderapport Linda	LE		Bilaga	
- Kansli		5min		
j) Generalsekreterare	AW		Bilaga	
k) PAS-rapport	AW		Bilaga	
- Grupper		60min		
l) EXKOM	LE		Bilaga	
m) Mångfald	LB		Bilaga	
n) Saxenborg	JL		Muntlig	
o) Kongress	LE		Muntlig	
7. Diskussionsärenden				
- Övriga				
a) Drogpolitiskt program	VA	90min	Bilaga	
b) Bildningsutredning	VA	90min	Bilaga	
c) Ledarsyn	LF	45min	Bilaga	
d) Utvärdering Fältkonsulentsystem	LE	90min	Bilaga	
e) Budget	LB	90min	Bilaga	
f) Arbetsplan	LE	90min	Bilaga	
8. Beslutsärenden				
a) NBV-projekt	VA LE	20min	Bilaga	

Ärende	Vem	Tidsåtgång	Förslag	Beslut
9. Nästa möte				
10. Avslutning				

Anmälningssärenden - representation

- Den 1 november höll Linda Engström tal på Sergels torg om narkotikans offer.
- Den 20-21 november var Linda Engström ombud för UNF på LSU:s representantskapsmöte.

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

att notera rapporten.

Andreas Jonasson
Stockholm, 2011-01-07

Anmälningssärenden – föreningsförändringar

1. Den 22 september godkände ordförande Vidar Aronsson och generalsekreterare Astrid Wetterström nybildandet av
04D6468 UNF Eskilstuna SXE, Eskilstuna
2. Den 24 september godkände ordförande Vidar Aronsson och generalsekreterare Astrid Wetterström nybildandet av
01D6470 UNF Chill-Kai, Stockholm
3. Den 5 oktober godkände ordförande Vidar Aronsson och generalsekreterare Elin Astrid Wetterström nybildandet av
08D6471 UNF 18+ Kalmar, Kalmar

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

att notera anmälningssärenden om föreningsförändringar.

Andreas Jonasson
Stockholm, 2011-01-04

2010-09-21

NYBILDAD FÖRENING

Följande nybildade förening har godkänts av förbundsstyrelsen:

04D6468 UNF Eskilstuna SXE, Eskilstuna

Ovanstående föreningar fastställs

2010-09-22

Vidar Aronsson
förbundsordförande

2010-09-22

Astrid Wetterström
generalsekreterare

Ungdomens Nykterhetsförbund
Box 12825
112 97 STOCKHOLM

2010-09-24

NYBILDAD FÖRENING

Följande nybildade förening har godkänts av förbundsstyrelsen:

01D6470 UNF Chill-Kai, Stockholm

Ovanstående föreningar fastställs

2010-24-9

Vidar Aronsson
förbundsordförande

2010-09-24

Astrid Wetterström
generalsekreterare

Ungdomens Nykterhetsförbund
Box 12825
112 97 STOCKHOLM

2010-09-28

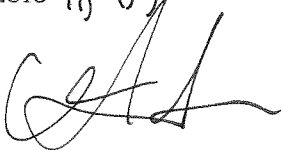
NYBILDAD FÖRENING

Följande nybildade förening har godkänts av förbundsstyrelsen:

o8D6471 UNF 18+ Kalmar, Kalmar

Ovanstående föreningar fastställs

2010-10-05

Vidar Aronsson
förbundsordförande

2010-10-05

Astrid Wetterström
generalsekreterare

Rapport från Förebyggskommittén

Sedan NovemberFS har vi haft ett möte där vi gick igenom de pågående projekt vi har men även kring de projekt som komma skall.

Vi har även pratat en del kring **Fake Free** som fortfarande har känts lite som ett orosmoln för oss. Vi bestämde på mötet att tillsätta en Styrgrupp som tydligt ska styra Fake Free framåt, då vi såg att intresset i utskottet inte var så stort. Alva Lindenbaum kommer att vara sammankallande till styrgruppen där en anställd från Fake Free och en pilot kommer att sitta med. Ännu är det inte bestämt vem denna pilot kommer vara.

Höstens/Vintern **värvertävling** är just nu i full rullning. Det är bara att vänta och titta efter resultat. Som jag (Lisa) uppfattat det så är intresset helt okej stort.

Efter vissa svårigheter har äntligen utskottet kommit igång med projektet **Profilmaterial till alla**. Utskottet har avsatt 100 000kr tills 2011 som kommer användas för projektet. Betalande medlemmar under 2010 kommer få en rabattkod i UNFs spreadshirt shop där det kommer finnas profilmaterial i olika utförande med ett gemensamt budskap som håller på att arbetas fram i detta nu. Vi räknar med att ha slutfört projektet den XX XX. (återkommer med exakt datum)

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

Att notera rapporten

Lisa Forsström, 0706803073, lisa.forsstrom@unf.se
Stockholm den 20 december 2010

Utskottsrapport Sociala Utskottet

Efter förra FS-mötet har det skett en liten omfördelning i utskottet. Adrian har bestämt att lämna utskottet till förmån för det Internationella utskottet, Linda har gått in för att stötta upp. Rebecca har valt att lämna utskottet bl.a för att hon flyttar till Brighton efter jul. Alla förändringar ser vi dock positivt på och tror att det är det bästa för alla parter.

Vi har haft ett livemöte sedan sist i den vackra staden Norrköping. Ett givande möte på många sätt men en liten besvikelse var att vi inte hann provåka deras fina spårvagnar.

Jämställdhetsmätarutbildningen fick många sökande deltagare. Då vi hade ändrat upplägget lite så hade vi utrymme att utöka platserna. Deltagarna ska nu kontaktas för att boka in DÅM att utföra mätningar på.

Vecka 7 kommer vi delta en kampanj för att uppmärksamma barn i missbruksmiljö. Bl.a. deltar även Junis, IOGT-NTO och CAN. Vi planerar dels att göra en kampanj via Facebook, mer information kommer.

Arbetet med medlemsvårdshandboken är i full gång. Vi har skickat ut inbjudan till workshopen som kommer vara i Stockholm den 5:e februari. Mikael Hansson kommer skriva stora delar av materialet och är i full gång.

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

Att notera rapporten

Karin Melbin
Göteborg 2011-01-03

Rapport från POP

Möten

Utskottet har haft ett möte under perioden och en påverkansresa till Bryssel:

- Den 2 december sågs utskottet på kansliet för att gå igenom den taktiska planen och 2010 års projekt.
- Den 7:e till den 9:e december besökte utskottet Bryssel och deltog bland annat på lyckat mingel som vi var medarrangörer av där nere – med 120 deltagande.

Uppföljning projekt

Arbetet inför 2011 har påbörjats, där det stora arbetet ligger i idén ”**bättre uteliv för unga**” som skall försöka lanseras på kongressen & almedalen.

För att ha ett bra kontrollsystem för **påverkanspotten** beslutade utskottet att Lina Boberg har beslutanderätt i frågor om att använda potten.

Inför **ny utlysning av tjänst** för press och påverkansfrågor så gjorde utskottet prioriteringar för 2011 och vilka egenskaper vi ville se i en tjänst – dessa blev medskick till Generalsekreterare.

Utskottet vill tydligare utvärdera och hitta effektiva metoder för brysselarbetet, genom att se över **de politiska assistenterna i Bryssel**. Detta skall göras tillsammans med NBV/IOGT-NTO.

Kursledning av **drogpolitiska höjdaren** är tillsatt till Erik Wagner och Anna-Karin Nilsson och kursen kommer genomföra med Almedalen som tredje och sista träffen.

[Utskottet har utsett Lucas Nilsson till vår representant hos ”Alcohol and Health forum”](#)

Påverkan

[UNF har med hjälp av Active blivit medlem i European Alcohol and Health Forum \(EAHF\) i mitten av November – en process som kickades igång i Maj FS. Vi hade även en grupp UNF:are med i Bryssel under dessa dagar där vi deltog i EAHF plenary och EAHF Open Forum. Resan var mycket lyckat.](#)

[Utskottet har utsett Lucas Nilsson till vår representant hos ”Alcohol and Health forum”](#)

[Commitments till EAHF kommer skickas in i början av Januari.](#)

Rapportärende

Press och påverkan

Under perioden har vi haft vissa framgångar medialt. Detta dels genom ett väl genomfört och ganska omfattande arbete kring kampanjen ”Vit jul”, men också genom press kring bland annat gårdsförsäljning. Förutom detta deltog Vidar Aronsson i SVT:s debatt och TV4:s kvällsöppet.

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

Att notera rapporten

Vidar Aronsson | 070 22 000 16 | v@unf.se

Gemla den 2010-12-28

Rapport från Fältgruppen

Upplägg

Fältgruppen har under denna period framförallt fokuserat på att operativisera taktiska planen och äskningarna men har samtidigt jobbat parallellt med andra processer som distriktsbidrag, ledarskap i UNF och förberedelser inför DÅM:en.

Möten

Fältgruppen har genomfört två möten sedan sist.

12 december i Gävle då vi gick igenom den taktiska planen och många av fältgruppens stora frågor samt ett telefonmöte om distriktsbidraget 20 december.

Resultat

UNF-landet rullar på och vi ser positiva trender i flera distrikt men inte i alla.

Taktisk plan

Fältgruppen har diskuterat fram vad som ska göras när och av vem under 2011 utifrån de äskningar vi har samt andra uppdrag som också ska utföras i vår regi.

Våra projekt för 2011 är:

VAD	ANSVARIG	NÄR
Starta och driva förening	Jonas	Färdig till DSS 1.
DSS 1 och 2	Lisa	Första maj-helgen och september
DO/DK-nätverkt	Linda	Maj - Januari
Utvecklingsdistrikt	Lisa	Start direkt efter DÅM:en
Distriktsbidrag	Therese	Fastställt, kansli administrerar under året
Premiering	Linda	Gala kongress, löpande under året
Projektbildaren	Oskar	Hela året
Arrangörskurs	Oskar	November 2011

Uppdragsgivningsmallen

Uppdragsgivningsmallen kommer att se ut på samma sätt fram till DÅM:en. BiGS:en ansvarar för att utvärdera den och till den första DSS:en kommer en uppdaterad version finnas och fyllas i på plats.

Fältkonsulentssystem

Enligt uppdrag från förbundsstyrelsen har fältgruppen utvärderat vårt fältkonsulentsystem både

Rapportärende

genom att själva utvärdera det men även genom att diskutera med våra biträdande generalsekreterare.

Distriktsbidrag

Ett nytt distriktsbidrag är fastställt. Vi tror att detta är betydligt mer effektivt och lättkommunicerat till landet och hoppas att vår fokusering ger resultat.

Uppföljning

Fältgruppen har inplanerade möten 24 januari och 8 februari.

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

Att notera rapporten

Fältgruppen genom Linda Engström, linda.engstrom@unf.se, 0733-72 62 64

Hallsberg 2010-12-25

Rapport från FO Vidar Aronsson

1 November 2010 – 2 januari 2010

Organisationsfrågor

En fortsatt intensiv period där jag arbetar i många olika arbetsgrupper och styrelser. Både utskottet för förebygg och politik & påverkan så har arbetet inför 2011 börjat och kräver mycket arbete. Jag har tidigare sagt att jag velat komma ut mer i landet, vilket jag under några helger lyckats med, vilket känns roligt. Däremot av fältkontakten med mina distrikt inte varit lika bra som tidigare, något jag håller på att åtgärda.

Politik – press & påverkan

Ett arbete som jag tycker har blivit bättre. Utskottet har tydligt sagt att just påverkansarbetet är något man vill prioritera vilket känns kul och spännande. Vi har kommit igång mer nu än tidigare på denna front, bland annat hade utskottet ett lyckat besök i Bryssel där många viktiga kontakter knöts. Förutom detta har jag deltagit i media genom framförallt SVT-debatt och Kvällsöppet. Något som tar tid, men är lärorikt och uppskattas av medlemmar. Det var också en ny upplevelse att få så mycket respons från okända människor som jag fick framförallt av snacka cannabis.

Personlig utveckling

Vari under perioden på mitt första utbildningstillfälle med ”värdebaserat ledarskap” vilket känns nyttigt, matigt men också kul. Tror det var en viktig prioritering.

Upplever att jag haft svårt att få tiden att räcka till, ser på mer allvar över att bli bättre på prioritering.

Timsnitt v. 44 – 50: 63 timmar
2 veckor ledigt.

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

Att notera rapporten

Vidar Aronsson | 070 22 000 16 | v@unf.se
Götlaborg den 2010-08-28

Rapport från v.FO Linda Engström

1 november – 26 december 2010

Organisationsfrågor

De processer som varit igång under hösten börjar ge frukt. Mångfaldsarbetet börjar arta sig och genom mångfaldsworkshopen fick vi mycket goda input till vårt kommande arbete med att ta fram vår likabehandlingsplan. Ett oerhört viktigt arbete som jag gärna lägger tid på. Exkom är inte det jag prioriterar mest men allt går enligt planerna. Att styra oPåverkad är spännande och nu när bollen kommer i rullning blir det än mer strategiskt tänk för att välja rätt väg. En annan process som påbörjats är medlemsvård. Mitt intåg i sociala utskottet har ännu inte blivit så konkret men medlemsvård, utvärdering av julkursen och en uppmärksamhetsvecka v 7 om barn i missbruksmiljöer är delar som kommer ha mitt fokus.

En hel tid har ägnats till att få ordning på kongressen där allt inte är i sin ordning. UNF har knutit till sig flera nyckelpersoner som känns stabila att jobba med vilket känns betryggande. Jag hoppas att kongressen inte ska ta allt för mycket tid under våren utan jag jobbar på att delegera bort det som går. Däremot är jag övertygad om att det kommer bli ett fantastiskt äventyr i Åre dit jag hoppas att många medlemmar väljer att åka.

Fältet

Den taktiska planen för fältgruppen är operativiserad och jag tror 2011 kommer bli ett kanonår för UNF-landet. Jag har hunnit med två värvningstillfällen, ett i Norrköping och ett i Örebro. Att tänka mer långsiktigt och med syfte och mål kommer sig allt mer naturligt inom fältarbetet. DBA:n har fått sig en ordentlig genomgång och att samla ihop data om vilka distrikt FS besökt är två exempel.

Administration

Administration går på rutin och är en naturlig del av mitt uppdrag som inte känns betungande.

Rapportärende

Utveckling

Att ha 10 utvecklingssamtal är mycket utvecklande för mig som leder dessa. Det tvingar mig att ifrågasätta mitt ledarskap och utmana mitt tänk kring hur individer utvecklas. Jag har flera kloka personer i mitt liv som jag bollar större frågor med och min mentor genom Ung med Makt bidrar mycket. Senaste Ung med Makt-dagen var extremt givande. Jag insåg då hur viktigt det är att sätta mätbara mål som utvärderas. Detta ska jag ta med mig i processen kring arbetsplanen. En annan sak som inte utvecklade mig så mycket på plats men som gav mig insikt om att jag utvecklats under året var mitt deltagande på LSU:s årsmöte. Jag relationsbyggde och fick tillsammans med andra igenom många bra förändringar inom LSU.

Timsnitt v. 44 – 51: 52.3 timmar.

4 stycken 48-timmars ledigheter på 8 veckor

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

Att notera rapporten

Linda Engström, linda.engstrom@unf.se, 0733-72 62 64
Hallsberg 2010-12-25

Generalsekreterarrapport

Inför årsskiftet har jag arbetat med att sy ihop säcken inför nästkommande år. Det har framför allt handlat om övergripande personalfrågor och ekonomistyrning.

Viss del av min arbetstid har även gått till följande delar:

- Kongressarbete (möte med bestyrelsen i Östersund och ljudtest i Åre)
- Tagit fram underlag till revisorerna
- Handlagt pengar att söka
- Medverkat i generalsekreterarnätverket som LSU anordnar
- Arbetsdag tillsammans med de två biträdande generalsekreterarna
- Deltagit på styrgruppsmöten (generalsekreterarna i IOGT-NTO-rörelsen)
- Deltagit på Riksstyrelsemöten
- Påbörjat en översyn av vår försäkring i Salus Ansvar
- Tittat på förbättringar i vårt ekonomisystem

2011 övertar UNF arbetsgivaransvaret för både Linnéa Manzanares och fältkonsulenten i Uppsala.

Arbetet med ett målstyrt kansli tar form i januari när det är planerat en workshop där kansliet ska tänka kring de taktiska planerna från Fs-mötet i november.

Efter årsskiftet ska jag se över ansvarsfördelning mellan utskott och handläggare och tydliggöra denna struktur.

Förbundsstyrelsen föreslås

Att notera rapporten

Astrid Wetterström
Nyköping 26 december 2010

Rapport Pengar att söka

Omgång sju och åtta

Sökande	Verksamhet	Sökt belopp	Beviljat belopp
UNF Eldsjälar	Klubb Revolt	20 000	20 000 kr
Kronoberg	Föreningsstyrelsesamling	4 500 kr	4 500 kr
UNF/Junis Blekinge	Ledarutveckling och vänskapsutbyte	10 000 kr	10 000 kr
Södermanland	Arbetshelg i Göteborg med DS	8 515 kr	8 515 kr
UNF/IOGT-NTO Hudiksvall	Kamratstödskurs	20 000 kr	20 000 kr
Jämtland	Uppföljning oPåverkad	1 000 kr	1 000 kr
Norrbottnen	Nyårsläger	5 000 kr	5 000 kr
Östergötland/Södermanland	Fest med protest	13 100 kr	13 100 kr
Älvsborg	Visionshelg	10 000 kr	10 000 kr
UNF City	Ledarvård	6 000 kr	6 000 kr

Sökande	Verksamhet	Sökt belopp	Beviljat belopp
Västernorrland	18+helg	5 000 kr	5 000 kr
The awesomness	Bärbar dator	10 000 kr	0 kr
Gotland	Nyårsläger	18 000 kr	15 000 kr
Kalmar	Skidresa	7 500 kr	0 kr
Jönköping	FSS	15 500 kr	10 000 kr
Västernorrland	Decemberfest+opåverkad	2 700 kr	2 700 kr
Jimmie Norberg	OP	3 000 kr	2 500 kr
Göteborg	Stödgruppsverksamhet	9 500 kr	14 500 kr
Värmland	Blandad verksamhet	20 000 kr	15 000 kr
Straight Edge Eskilstuna	Konsert	8 000 kr	8 000 kr
Oskar Jalkevik	Nyår på Saxenberg - Åsengården	15 000 kr	15 000 kr
Skåne	Rockrummet	15 000 kr	15 000 kr

Förbundsstyrelsen föreslås

Att notera rapporten

Astrid Wetterström

Nyköping 26 december 2010

Rapport från Exkom

Uppdrag

Exkoms uppdrag är att skapa en extern kommunikationsstrategi. Jobbet har pågått i dess nuvarande form med denna grupp sedan september 2010 men innan dess jobbade en annan grupp med den interna kommunikationen. Det arbetet ligger till grund till det arbetet som görs just nu.

Upplägg

Exkom har träffats vid fyra fysiska tillfällen under hösten och haft timmeslånga diskussioner och nu börjar vi äntligen landat i vad det är vi vill skapa. Efter FS diskussion i november har Exkom tagit med sig FS input och format grundstolparna i det som kommer bli den så kallade externa kommunikationsstrategin.

Relationen till KOMIN har vi pratat mycket om och nu landat i något vi känner oss nöjda med.

Resultat

Exkom har landat i att vi vill ta fram följande:

- Kommunikativ metodmaterial som fungerar som en guide utan pekpinna
- Något konkret och fysiskt som medlemmar väljer att använda
- KOMIN blir ett kapitel av detta material som totalt sätt är UNF:s kommunikationsmaterial.

Innehållet i denna guide är inte skrivet än men planen på disposition ser ut såhär (observera att detta är arbetsnamnen och metoddelen är inte helt komplett i innehåll):

Intro – vad är kommunikation, allt kommunicerar.

Att beskriva UNF (VAD:et)

- Visionen
- Vårt uppdrag i förhållande till visionen
- Verksamhetsområden
- Hur beskriver vi UNF
- Diskussionsfrågor

KOMIN

- Varför är intern kommunikation så viktigt?
- Mål med KOMIN
- Engagerande, välkomnade normbrytande

Rapportärende

- Företrädarna
- Målgrupp: Medlemmar i I-N-rörelsen
- Diskussionsfrågor

KOMUT

Varför är utåtriktad kommunikation så viktigt

- Målgrupperna (varför just dessa, olika anledningar för att nå dom, vilka finns, olika verktyg för att nå dessa)
  - o Rivaler, Beslutsfattare, Opinionsbildare, Idénära
- Diskussionsfrågor

METODDEL

Metoder för VAD

- DO:s and DON'T:s
  - o Det vi säger/inter säger
- Web
  - o Distrikts-hemsidor, Verksamhetsområdes-hemsidor
- Lokalmedia
  - o Ring, Pressmeddelanden, Insändare, Aktiviteter för att få uppmärksamhet
    - Ölutförbud, Krogkontroll, Prova alkoholfritt utbud
- Kommunpolitik
  - o Hur går man till väga?, Skriva motion/medborgarförslag
- Aktioner
  - o Demonstrationer, Manifestationer, Affischering
- FakeFreePilots – plocka deras idénära verktyg

Metoder för HUR

- Din guide till god intern kommunikation (KOMINFRÅGORNA)
- Vilka kanaler kan du använda
  - o Olika kanaler funkar, Sociala medier, Sms, nyhetsbrev
- Marknadsföring
  - o Lathunden
- Mallar
  - o Affischer, flyer, Bilder, grafisk profil, bilder, Färdiga föreläsningar PowerPoints
    - Skolor för kids, Vuxna/föräldrar
- Grafisk profil (bilaga)
  - o Typsnitt, färger, logga

Tips – våra utbildningsmaterial

Rapportärende

Uppföljning

15 januari ska de fyra första delarna, (intro, Att beskriva UNF, KOMIN och KOMUT) ha färdiga utkast och metoddelen ska vara klart den 1 mars. Till MarsFS kommer det därmed finnas ett utkast på den första delen och till FS-mötet i maj finns hela förslaget klart. Vi tror att det kan finnas mer åsikter om första delen eftersom andra delen bara är en metod-del. Vi räknar med att det är klart att lansera på kongressen.

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

Att notera rapporten

Linda Engström, linda.engstrom@unf.se, 0733-726264

Tväråbäck 2011-01-01

Rapport från Mångfaldsgruppen

Uppdrag

På förbundsstyrelsens möte i september tillsattes en grupp som skulle arbeta med att utreda mångfalden i UNF. Till mötet i januari skulle gruppen återkomma med en rapport. Vi väljer nu att återkomma med en rapport och en frågeställning till förbundsstyrelsen. Till förbundsstyrelsen sammanträde i november hade gruppen träffats ett antal gånger, gjort upp en plan, satt upp mål för arbetet och börjat skicka ut enkäter till personer som ansågs vara berörda av våra frågor.

Upplägg

Under november och december har mångfaldsgruppen setts två gånger, arbetat med att samla in enkäter och sammanställa dem, få in kompletterande svar till enkäterna genom till exempel telefondiskussioner samt arrangerat en mångfaldsworkshop med ett femtontal deltagare. Siktet under perioden har varit inställt på att få till olika typer av möten med medlemmar, bredda vårt perspektiv och rikta in processen mot ett tydligare mål.

Resultat

Mångfaldsgruppen känner att de börjar komma någonstans och att insamlingsarbetet börjar ge lite kött på benen. De saker som kommer nu är att bestämma oss för vilka begrepp vi vill använda, påbörja arbetet med att skriva en likabehandlingsplan och fortsätta spridningen av mångfaldsarbetet i landet. Just diskussionen kring begrepp och vilka regler som styr UNF har lett till att gruppen har en frågeställning som vi vill lyfta till förbundsstyrelsen. UNF är partipolitiskt och religiöst obundna, är det så att det möjliggör eller omöjliggör för UNF att syssla med partipolitiska och religionsföreningar? Det vill säga föreningar som är för muslimer, enbart för personer över 20 eller bara för sådana som är medlemmar i centerpartiets ungdomsförbund? Om en förening riktar sig till enbart personer som tillhör en diskrimineringsgrund innebär det att samtidigt som vissa personer känner sig extra välkomna så blir andra uteslutna. Mångfaldsgruppen känner att det här är en svår balansgång och tycker att det känns orimligt att vi ska lämna det upp till våra medlemmar att behöva ta de svåra besluten ute i landet när de kommer upp. Därför önskar vi att förbundsstyrelsen diskuterar frågeställningen nedan:

Hur ställer sig förbundsstyrelsen till att ha riktade föreningar och kurser?

Rapportärende

Uppföljning

Tills förbundsstyrelsens möte i mars ska gruppen återkomma med ett första förslag på en likabehandlingsplan.

Gruppen hoppas att innan dess ha samlat in ännu flera tankar och idéer från medlemmar i UNF och människor utanför vår organisation.

Tidsplan

6 mars- förslag på likabehandlingsplan läggs fram till förbundsstyrelsen

7 maj- likabehandlingsplanen klubbas

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

att diskutera frågeställningen som väcks i bilagan, samt

att notera rapporten

Mångfaldsgruppen genom

Lina Boberg, [070 21 99 123](tel:0702199123)/lina.boberg@unf.se

Stockholm 20 december 2010

Diskussionsärende: Revidering av det drogpolitiska programmet

Introduktion

Förbundsstyrelsen fick ett uppdrag från kongressen 2009 att revidera det drogpolitiska programmet till kongressen 2011. Det uppdraget kom bland annat ur att flera medlemmar menar att det var ett program som var svårt att förstå och inte särskilt lättillgängligt.

Uppdraget gavs till politiska utskottet att bereda. Denna bilaga har syftet att skapa förutsättningar för förbundsstyrelsen att titta djupare på revidering. Alltså vill utskottet med bilaga få medskick om det är några speciella perspektiv eller medskick som utskottet skall ta med i sin revidering. Några sådana finns föreslagna i bilagan, tillägg eller förändringar välkomnas!

Som underlag till diskussionen är det nu gällande drogpolitiska programmet. Detta finns bifogat

Läs & begrunda.

Utvärdering av drogpolitiskt program

Vi vill i revideringen se på tre olika aspekter som centrala utgångspunkter för kritik/ifrågasättande:

- **Form/struktur**

Programmet utgår från en viss struktur. Strukturen har indelningen av inledning genom ”UNF:s drogsyn”, ”Drogskador” med följande några principer/modeller och sedan kommer ”UNF:s ställningstaganden” indelat i några områden. Vart ställningstagande beskrivs genom rubrik och brödtext. Reflektion:

- Känns rubriksättning och indelning naturligt – förstår man sammanhanget?
- Känns formen/strukturen som den passar UNF:s politiska idéer?
- Har du något annat förslag på upplägg/struktur?

- **Språkbruk/text**

Ett tydligt medskick vi fick från kongressen var just att sänka tröskeln för att förstå det drogpolitiska programmet. Idag är det nedbrutet i ganska konkreta stycken med rubriker och det finns ett försök att förklara vissa begrepp. Reflektion:

- Är det enkelt för en ”förstagångsläsare” att ta sig an programmet?
- Känns språkbruket rätt? Används begrepp på ett begripligt vis?

Diskussionsärende

- Som exempel: Ska vi skriva alkoholkonsumtion konsekvent eller använda begrepp som drickande istället?
- **Innehåll/politik**

Sist men absolut inte minst är det ur det drogpolitiska programmet vi hämtar vår politik. Idag är det nedbrutet på ganska konkreta områden om vad man vill se för förändring, dessa är grupperade lite grann – genom överrubriker. Reflektion:

  - Kan man ur programmet få en bild av hur UNF ser på drogfrågan – och vår syn på lösningen?
  - Är det några frågor/idéer som ska bort/ändras/läggas till?

Medskick & förändringar

Utskottet har själva inte gjort sin stora utvärdering av programmet när förbundsstyrelsen har sitt möte, men vi har däremot formulerat några principer som vi vill utgå ifrån i vår revidering:

KomIn-anpassa – Många av de värderingar som vi fastställt i KomIn är högst relevanta och skall vara utgångspunkt för nytt dokument, bland annat ser vi att programmet både kan vara mer välkomnande och engagerande.

Mer praktisk gruppering – att arbeta om innehållet strukturmässigt så att innehållet grupperas på ett bättre sätt.

Lättläst och tillgängligt – För att svara upp till kongressens kritik skapas tydligare introduktion och till det några lättlästa delar till dagens program, till exempel faktarutor där några av våra ställningstaganden tydligt är uppräddade. I revideringen skall man också överväga grafik på ex totalkonsumtionsmodellen.

Uppföljning

Uppföljningen kommer ske i enlighet med den plan som fastställdes för kongresshandlingar i november. Ett första utkast tas beslut om i mars, för att diskuteras på kongressförfest och sedan fastställas som slutgiltigt förslag i maj.

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

Att fastställa principerna för revidering av det drogpolitiska programmet enligt bilaga, samt

Att låta diskussionen utgöra medskick till det politiska utskottet,

Utskottet för Politik och Påverkan

Genom

Vidar Aronsson | 070 22 000 16 | vidar@unf.se

Gemla 2010-12-28

Drogpolitiskt program

48 punkter för en demokratisk och solidarisk värld fri från droger

Antaget vid UNF:s kongress i Köping 1997
Reviderat vid UNF:s kongress i Gävle 1999
Reviderat vid UNF:s kongress i Stockholm 2001
Reviderat vid UNF:s kongress i Jönköping 2003
Reviderat vid UNF:s kongress i Piteå 2005
Reviderat vid UNF:s kongress i Uppsala 2007
Reviderat vid UNF:s kongress i Göteborg 2009

UNGDOMENS NYKTERHETSFÖRBUND

UNF:s vision

UNF:s vision är en demokratisk och solidarisk värld fri från droger.

UNF:s drogsyn

Människors droganvändande beror på en samverkan av flera faktorer.

* Människan

Det finns flera orsaker till att människor väljer att börja använda droger. Att några fortsätter kan bero på till exempel påverkan av omgivningen eller genetiska förutsättningar.

* Medel

Drogen ger en upplevelse som man vill få igen och kan därigenom leda till ett psykiskt beroende. Den andra delen av beroendet är den fysiska effekten av drogen. När beroendet, både psykiskt och fysiskt, har gjort människan mer eller mindre passiv styr det hennes liv. Är drogerna lätta att få tag på, och accepterade i samhället, ökar användandet och därmed antalet människor som skadas.

* Miljö

Människor påverkas av sin omgivning. Föräldrars, vänners, lärares och förebilders inställning till droger påverkar vår egen. Det är det vi kallar det sociala arvet. En otrygg omgivning där droger förekommer och är accepterade ökar risken för att människor börjar använda droger.

* Marknaden

En av de största drivande mekanismerna bakom drogkonsumtionen är drogindustrin. Så länge det finns de som tjänar pengar på att människor blir beroende av alkohol och andra droger kommer vi som vill förebygga skadorna att kämpa i motvind. Syftet med fria marknader är att sänka priserna och öka konsumtionen. Därför får en oreglerad, eller mindre reglerad, drogmarknad ödesdigra effekter på människors droganvändning.

Drogskador

Skador som orsakas av droger kan delas in i fyra olika grupper.

* Medicinska skador

Droger skadar människor både fysiskt och psykiskt. Det kan vara allt från magsår, hjärtsvikt och levercirros orsakade av alkohol till försämrat immunförsvar, depressioner och psykoser orsakade av cannabis.

Människor får fysiska skador som en följd av trafikolyckor eller misshandel där alkohol är den utlösande orsaken. Spädbarn kan få obotliga fosterskador av mammans alkoholkonsumtion under graviditeten.

* Sociala skador

Droger leder ofta till sociala problem. Om någon i ens närhet missbrukar påverkar det en negativt.

Psykiskt och fysiskt våld och ekonomiska problem är exempel på sociala skador. Andra exempel är att man får sämre självförtroende, mår dåligt eller klarar sig sämre i skolan för att man lever tillsammans med en missbrukare.

* Ekonomiska skador

Drogerna kostar samhället ofantliga summor varje år. Det är dyrt att vårda de som skadats till följd av eget eller andras drogmissbruk. Om någon får leverskador eller blir misshandlad får det ekonomiska konsekvenser, bland annat i form av läkarvård och medicin. Andra kostnader utgörs av skadegörelse, sjukfrånvaro och förlorad arbetsinkomst. Många skador och kostnader som aldrig hade behövt uppstå gör det för att någon av de inblandade har varit påverkad av droger.

* Politiska skador

Droger passiviserar människor och är ett hinder för att vi tillsammans ska hjälpas åt att förbättra tillvaron. Droger får människor att fly bort ifrån verkligheten och skapar problem för både användaren och människor runt omkring. Under påverkan och efterverkan av droger kan inte människor ta itu med problem i sina liv eller ta del i samhället. Droger hindrar människor från att delta i den demokratiska processen. I ett väl fungerande samhälle är alla delaktiga och ingen påverkad av droger.

Totalkonsumtionsmodellen

Det finns ett samband mellan konsumtionen av alkohol och omfattningen av alkoholskador. Ju mer det dricks desto fler blir skadorna. Samma förhållande gäller för andra droger.

Totalkonsumtionen av alkohol påverkar antalet våldsbrott och även antalet intagna med skrumplever, bukspottkörtelinflammation, alkoholpsykos och alkoholförgiftning. Ju mer det dricks desto fler hamnar i ett beroende och fler barn växer upp i familjer med alkoholproblem. Ökar dessutom den totala konsumtionen riskerar en större grupp att hamna i ett missbruk.

Detta betyder att man måste ha en alkoholpolitik som syftar till att minska hela befolkningens konsumtion. En solidarisk alkoholpolitik gör det svårare för alla att få tag i alkohol. En sådan politik räddar liv.

Preventionsparadoxen

Man kan tycka att drogproblemen ska åtgärdas där de är som störst, det vill säga bland de som missbrukar eller är beroende. Preventionsparadoxen innebär dock att den totalt sett

största förebyggande effekten uppnås om de alkoholpolitiska insatserna riktas mot hela befolkningen och inte endast mot högriskgruppen. Måttlighetskonsumenter som grupp betraktad åstadkommer fler alkoholrelaterade skador än de som dricker mest.

Desintresseringsprincipen

Så länge det finns människor med intresse av att öka alkoholkonsumtionen kommer den att vara svårare att hålla nere. Desintresseringsprincipen innebär att man genom till exempel reglerad import, tillverkning och försäljning håller enskildas vinstintressen borta från alkoholhanteringen. Företag och branschorganisationer har vinstintressen som står emot samhällets intresse av att upprätthålla folkhälsan.

UNF:s ställningstaganden

* Tillgänglighet och konsumtion

En av de enskilda faktorer som spelar störst roll för konsumtionen av alkohol är tillgängligheten. När alkoholen är billig och lätt att få tag på, ökar konsumtionen och därmed skadorna. Det ska därför inte gå att få tag på alkohol var som helst och när som helst. Samma resonemang gäller även narkotika.

Information om alkoholens skadeverkningar är viktigt men kan inte på långa vägar ersätta prisinstrumentet och tillgängligheten, som ett effektivt medel att hämma konsumtionen. Alkohol är extra farligt när man är ung, eftersom kroppen inte är färdigutvecklad och man är i en identitetsskapande period av sitt liv. Därför är det viktigt att unga under 20 år inte får tag på alkohol. Samtidigt måste samhället skapa möjligheter till en rolig och utvecklande fritid.

Sveriges restriktiva narkotikalagstiftning innehåller effektiva medel för att minska användningen av narkotika. Den restriktiva linjen är i kombination med förebyggande insatser och vård det bästa sättet att hålla narkotikamissbruket nere.

Bruk av narkotika ska vara olagligt, men det är samtidigt viktigt att narkotikamissbrukare inte bestraffas för sitt missbruk, utan i stället får den vård de behöver.

Det största hotet mot svensk narkotikapolitik kommer utifrån. Narkotikaliberala attityder från till exempel andra EU-länder får inte tillåtas att smitta av sig på den svenska lagstiftningen.

* **Flytta folkölet till Systembolaget**

Livsmedelhandeln klarar inte av att hålla den 18-årsgräns som finns på folköl i dag. Hälften av butikerna säljer ut alkohol till minderåriga. Kommunernas tillsyn fungerar inte, lagstiftningen som finns för att göra något åt problemet är tandlös. Omsättningen av personal i butikerna och avsaknad av utbildning för dem gör att folkölet bör flyttas till Systembolaget snarast.

* **Avveckla det enskilda vinstintresset inom alkoholhanteringen**

I ett samhälle där ingen tjänar pengar på att alkohol säljs behöver ingen efterfrågan skapas genom till exempel reklam eller annan glorifiering av alkohol. Vi kräver därför statliga monopol på detaljhandel, import, export, partihandel och produktion av alkohol. Dessa monopol ska drivas utan vinstintresse och syfta till att successivt minska alkoholkonsumtionen.

* **Alkoholfri representation**

Skattepengar eller andra inkomster till statskassan ska inte gå till alkohol. Alla statliga företag och företag i vilka staten har bestämmande inflytande ska driva sin verksamhet i linje med de statliga alkoholpolitiska målen. Detta betyder att arbetet ska vara en alkoholfri zon. Vi kräver

att staten lever upp till detta utmärkta mål. All representation, på statlig, regional och kommunal nivå, ska vara alkoholfri. Detta gäller givetvis även när internationella gäster närvarar.

* **Alkoholen ska bära sina egna kostnader**

Det finns två argument för att alkoholen ska bära sina egna kostnader. Statens nota för alkoholens skador är enorm. Den kostnaden bör man täcka genom en tillräckligt hög alkoholskatt. Det andra argumentet är att om alkoholen är dyr dricker folk mindre. En solidarisk hög alkoholskatt är en garanterad för en låg totalkonsumtion.

* **Begränsa tillgängligheten**

När tillgången och närheten till alkohol ökar dricker folk mer. Därför är det viktigt att begränsa antalet försäljningsställen. Vi anser att Systembolaget ska hantera all alkoholförsäljning, inklusive folkölet. Systembolaget ska vara stängt på helgen och dagen inför dagar som är starkt förknippade med alkohol, till exempel skolavslutningar och midsommar. Kommuner ska få utökad möjlighet att av folkhälso- eller ordningskäl stoppa försäljningen i dessa butiker.

* **Ta alkoholpolitisk hänsyn vid prövningen av serveringstillstånd**

Ansökningar om serveringstillstånd ska inte bara prövas utifrån den personliga lämpligheten hos den som vill ha tillstånd att servera alkohol, utan också utifrån ett allmänt alkoholpolitiskt övervägande. Lagstiftningen om serveringstillstånd ska skärpas så att det blir lättare för kommunen att dra in, och begränsa antalet serveringstillstånd. Kommunen bör bland annat ges rätt att neka serveringstillstånd med hänvisning till att serveringstillstånden på orten annars skulle bli för många. Detta tak för antalet serveringstillstånd bör fastslås i kommunens alkoholpolitiska handlingsplan eller motsvarande.

* **Inför en konsekvent 20-årsgräns för köp av alkohol**

Åldersgränsen för att köpa alkohol bör vara 20 år på alla försäljningsställen. En konsekvent 20-årsgräns gör reglerna tydligare och bidrar också till att höja åldern för alkoholdebut.

* **Krafttag mot illegal alkohol**

Om den illegala alkoholhanteringen får för stor omfattning förlorar de alkoholpolitiska åtgärderna en del av sin effekt. Därför måste alla former av illegal alkoholhantering bekämpas. Polisen ska ha de befogenheter och resurser som krävs för att stoppa den illegala alkoholen.

Hembränning, smuggling och vidareförsäljning av legalt införd alkohol bör prioriteras av tull och polisväsendet.

* **Drogfri trafik**

Droger och trafik hör inte ihop på något sätt. En naturlig följd av detta är att all trafik på våra vägar, till sjöss och i luften, ska vara helt drogfria.

* **Motverka alla försök till legalisering av narkotika**

Idag finns redan en legal drog i vårt samhälle, alkohol. Det är den drog som är mest utbredd och som vållar flest skador. Att legalisera ytterligare en drog kommer därför att öka användandet av den och därmed skadorna. Det är farligt att klassificera narkotikapreparat i lätta och tyngre klasser, då fokuset hamnar på ett jämförande av droger och ett tänk om att legalisera de som är lätta. All narkotika är skadlig och ska därför fortsatt vara olaglig.

* **Nej till skadebegränsning**

Sprututbytesprogram och annan skadebegränsning, det vill säga underlättande av narkotikaanvändning i syfte att minska skadorna, är ett steg i fel riktning. Staten ska inte underlätta

narkotikaanvändning när den är olaglig. Däremot är det viktigt med ett socialt ansvar och därför är det en god idé att ersätta sprututbyten med hälsocentraler, där missbrukarna får tillgång till den vård de behöver.

* **Ökade insatser för missbrukarvård**

Utgångspunkten för missbrukarvården måste vara att det ska vara svårt att börja, och lätt att sluta, missbruka. Därför måste det satsas mer resurser på dem som behöver hjälp att komma ur sitt missbruk och lösa de problem som missbruket orsakat.

* **Pålästa politiker**

Vi kräver att beslutsfattare har kunskap om alkohol- och narkotikafrågor och vilken betydelse den politik som bedrivs har, och påverkar, ungdomars attityder och erfarenheter av droger. Denna kunskap är nödvändig för att kunna fatta beslut som skyddar unga från att utsättas för droger och dess konsekvenser.

Miljö

Vi människor påverkas av den miljö vi lever i. För ungdomars alkoholkonsumtion och konsumtionsmönster är familjen viktig. Andra faktorer som spelar in är bland annat reklam, medias framställning av alkohol och andra droger, kompisar, fritidssysselsättning och attityder i samhället i övrigt.

Alla ungdomar har rätt att växa upp i en miljö fri från alkohol och andra droger. Unga ska inte behöva må dåligt på grund av vuxnas konsumtion. Rätten till en drogfri uppväxt ska gälla alla ungdomar oavsett var de bor eller vilken samhällsgrupp de tillhör. Brist på fritidsaktiviteter leder till att fler ungdomar dricker alkohol eller prövar narkotika. Fritidssysselsättning

som passar alla är en viktig del av det förebyggande arbetet, det är kommunernas ansvar att detta finns.

*** Krossa alkoholtraditionen**

Alla barn och ungdomar har rätt till en alkoholfri uppväxt. Speciellt högtider såsom jul och midsommar är starkt förknippade med alkohol. Ett samhälle som ständigt reproducerar alkoholtraditionen blir aldrig fritt från dess skadeverkningar.

*** Alla kommuner ska ha drogpolitiska handlingsplaner**

Staten måste ge kommunerna förutsättningar att kunna genomföra sina handlingsplaner, till exempel lagstiftning och öronmärkta pengar. Dessa ska ge alla ungdomar möjlighet till en drogfri uppväxt. Kommunen ska erbjuda alkohol- och narkotikafria fritidsaktiviteter som passar alla ungdomar.

*** Gör föreningslivet fritt från alkohol och andra droger**

Alla organisationer som bedriver föreningsverksamhet och som får bidrag från stat, kommun eller landsting ska bedriva sin verksamhet fri från alkohol och andra droger. Det gäller inte bara vanliga föreningsträffar, utan också andra arrangemang som läger, turneringar och fester.

*** Ungdomar ska inte utsättas för generella drogtester.**

I regeringsformen slås fast att ingen ska kunna röra ens kropp mot ens egen vilja. De undantag som finns gäller huvudsakligen vid misstanke om brott. Ungdomar ska inte särbehandlas och ges ett sämre grundlagsskydd än andra. Därför ska de inte kunna utsättas för tvångsliknande drogtester utan att misstanke om brott föreligger.

* **Stoppa all direkt och indirekt alkoholreklam.**

Reklam för alkoholdrycker ökar konsumtionen. Därför måste all alkoholreklam upphöra. Det gäller även smygreklam, såsom alkoholglorifierande vinspalter, sponsring av idrottsarrangemang och studentkårsverksamhet, samt reklam för lättöl.

* **Stoppa alkoholglorifieringen**

Media ska sluta glorifiera alkohol och reproducera alkoholkulturen. Alla journalister som skriver om alkohol och narkotika måste hålla sig uppdaterade kring forskning och vara objektiva.

* **Stöd barn i missbruksmiljö.**

Skolan ska arbeta med kamratstödande verksamhet, ett generellt stöd som alla elever kan ta hjälp av när de behöver. Alla barn i missbruksmiljö ska få det stöd de behöver. Kommunen ska till exempel erbjuda stödgrupper.

* **En alkoholfri uppväxt**

När man är ung är alkohol ännu skadligare för kroppen än när man är vuxen. Forskning visar dessutom att ju tidigare man har sin alkoholdebut, ju mer dricker man senare i livet. Unga som blir bjudna på alkohol hemma dricker tidigare och mer än de som inte blir det. Därför ska vuxna inte få bjuda minderåriga på alkoholdrycker.

* **Stoppa ungdomsinriktad alkohol**

Söta alkoholdrycker som alkoholisk cider attraherar ofta en ung målgrupp som är känsligare för alkohol. Dessutom känns det inte på smaken att dryckerna innehåller alkohol vilket kan leda till överkonsumtion. Alkoholproducenterna ska inte tillverka och marknadsföra produkter som riktar sig till ungdomar.

* **Utbildad krogpersonal**

Vi vill se krogpersonal som är utbildade i ansvarsfull alkoholhantering. Minderåriga ska inte bli serverade på krogen. Redan berusade människor ska inte få ännu mer alkohol. Istället för att neka kunderna ska alla bartenders kunna erbjuda bra alkoholfria alternativ.

* **Mer alkoholfritt än alkohol på krogen**

Det är viktigt att det finns en motpol till alkoholkulturen även inom dess högborgar. Vi vill se en lagstiftning där varje serveringstillstånd måste erbjuda minst lika många alkoholfria alternativ som de erbjuder alkoholhaltiga drycker.

Kunskap och skola

Skolan är den plats utanför hemmet där ungdomar tillbringar mest tid. Därför är det viktigt att skolan är en miljö fri från droger.

Skolan ska tidigt börja förmedla bra och saklig information om alkohol och andra droger som är grundad på fakta och vetenskap. Det måste därför finnas oberoende forskning som inte är beställd och finansierad av vinstdrivande företag.

I skolan är lärarna och annan skolpersonal förebilder för eleverna. Därför måste lärarna och andra skolanställda själva ha funderat över och diskuterat sin egen inställning till alkohol. Alla lärare ska, oavsett om de själva dricker alkohol eller inte, förespråka och framhålla det positiva med drogfrihet för eleverna. Det är viktigt att man inte förutsätter att alla kommer att börja använda alkohol eller andra droger. Lärarna måste i sin undervisning behandla frågorna om alkohol och andra droger seriöst och ge eleverna utrymme för att fundera över sina egna värderingar.

* **Oberoende alkoholforskning**

Forskning om bland annat konsumtionsutvecklingen behövs för att man ska kunna utvärdera alkoholpolitikens effekter. Den forskningen ska inte styras av dem som har ekonomiskt intresse av att människor dricker alkohol.

* **Håll skolan fri från alkoholindustrins vinstintresse**

Om man har ett ekonomiskt intresse av att sälja alkohol är man inte trovärdig som förmedlare av kunskap om effekterna och konsekvenserna av alkoholkonsumtion. Den som tjänar pengar på att sälja alkohol ska därför inte ges något utrymme i skolvärlden.

* **Kommunerna och skolorna ska ta sitt ansvar för att förebygga och åtgärda drogproblemen**

I kommunerna och skolorna upprättas planer för skolverksamheten. I dessa är det viktigt att det finns en helhetssyn på frågorna kring alkohol och andra droger där man tar ansvar för att förebygga och komma tillrätta med de problem som kan uppstå.

* **All verksamhet i skolans regi ska vara fri från droger**

Skolan är ofta ansvarig för verksamhet som skolresor, fester och föräldramöten. Alkohol ska inte få förekomma i de sammanhangen, då skolan aldrig får bli en instans som förser ungdomar med alkohol eller en inkörsport till eventuellt framtida missbruk.

* **Förbättra ANT-undervisningen i skolan**

Ungdomar måste få rätt till bra och saklig undervisning om ANT, alkohol, narkotika och tobak, så att de blir motståndskraftiga mot influenser från droggkulturer. I det arbetet har skolan ett stort ansvar.

ANT-frågorna måste få större utrymme och högre prioritet inom skolan. Läroplanen måste också bli mer tydlig med vilka kunskapsmål som ska uppnås. Undervisningen ska även omfatta de sociala, politiska och ekonomiska skador som följer av drogkonsumtion. Kommunerna har ansvar för att avsätta resurser till detta viktiga arbete.

*** Förbättra utbildningen i alkohol- och narkotikafrågorna för dem som jobbar med ungdomar**

Lärare, fritidsledare och andra som arbetar med ungdomar måste i sin yrkesutbildning få grundlig kunskap i hur man arbetar förebyggande på bästa sätt.

*** Stoppa supartraditionen i högskolevärlden**

Högskolevärlden genomsyras idag av en stark alkoholkultur. Många studenter ökar sin alkoholkonsumtion markant när man börjar på universitet och högskola, något som i många fall leder till ett missbruk. Kårerna ska upplysa om de faktiska, allvarliga riskerna med att kombinera hårt pluggande och hårt drickande. UNF vill belysa värdet av att kunna studentfesta utan att dricka alkohol. Därför vill vi se fler nyktra studentfester. Det ska också alltid finnas alkoholfria alternativ i alla sociala sammanhang som ordnas av kårer, nationer, sektioner och andra studentföreningar.

Europa och övriga världen

Situationen i Sverige påverkas idag inte bara av svenska lagar och regler utan även av krafter utanför landets gränser. UNF motsatte sig inträdet i EU av alkohol- och narkotikapolitiska skäl, och ser fortfarande på EU med kritiska ögon när det gäller dessa frågor. Försämringen av gränskontrollen, skattefri införsel av stora mängder alkohol och EU:s liberala hållning har

ökat den svenska alkoholkonsumtionen och är ett hot mot den svenska, och europeiska, folkhälsan. Vi ser ändå möjligheter med EU om dess politik förs på rätt sätt. Därför kräver vi att Sveriges regering och europaparlamentariker handlar och tar restriktiva beslut i dessa frågor.

Alkohol är inte vilken vara som helst. Därför är det viktigt att det inom EU finns en stark samsyn och strategi för hur man ska minska alkoholkonsumtion och alkoholskadorna, som i Europa är betydligt högre än i resten av världen.

*** Inför en lägsta nivå för en gemensam solidarisk drogpolitik**

Sverige ska arbeta för en gemensam restriktiv drogpolitik inom EU. Det är viktigt att medlemsländerna samlas kring en hög lägsta nivå gällande till exempel alkoholskatt och åldersgränser.

Kvoten för införsel av alkohol ska vara låg och promillegränserna inom trafik likaså. EU:s alkoholstrategi måste förbättras, och innehålla effektiva instrument för medlemsländerna att komma tillrätta med alkoholens skadeverkningar.

*** Inget jordbruksstöd till alkoholindustrin**

Idag går en stor del av EU:s jordbruksbudget, och därigenom våra skattepengar, till att stödja alkoholindustrin. Detta stöd motverkar EU:s folkhälsomål och bör omedelbart avskaffas.

*** Inför nationell bestämmanderätt inom EU i fråga om alkohol- och narkotikapolitiken**

De medlemsländer som vill ha möjlighet att driva en mer restriktiv drogpolitik än övriga EU måste få utrymme att göra det. Alla länder måste få använda de verktyg man vill för att skydda sina medborgares liv och hälsa.

* **Alkohol är ingen vanlig handelsvara**

Ett av de grundläggande syftena med EU är att värna den fria marknaden. Syftet med den fria marknaden är att sänka priserna och öka konsumtionen. I fallet med alkohol leder detta till fördömande konsekvenser och därför bör alkohol till exempel inte underställas principen om varors fria rörlighet.

* **Återgå till de införselregler av alkohol som Sverige hade innan EU-inträdet**

Om ett av EU:s medlemsländer vill bedriva en medveten prispolitik, förlorar den sin effekt eftersom man kan resa över gränsen för att köpa stora mängder alkohol billigare.

EU:s indikativa nivåer för privatinförsel av alkohol motsvarar mer än två svenska årskonsumtioner. Det är orimligt stora mängder där det krävs restriktioner tillbaka mot de nivåer Sverige hade innan EU-inträdet.

* **Inför alkohol som standard inom hela EU**

Varje år dör allt för många i onödiga trafikolyckor där alkohol varit inblandat. Ännu fler blir drabbade i ett andra led. Att införa ett krav på alkohol på all motortrafik inom EU skulle kraftfullt reducera antalet påverkade bilförare och trafikolyckor.

* **Mer pengar till drogförebyggande biståndsprojekt**

Alkohol är ett globalt problem. Vår västerländska alkoholkultur exporteras och drabbar samhällen och kulturer runt om i världen.

Många länder som är inne i en utvecklingsperiod behöver inte ännu ett omfattande socialt problem som alkoholen innebär. Därför behöver vi arbeta med att skapa en motkraft till alkoholindustrins framfart. Vi kräver att Sida ger mer pengar till projekt som motverkar alkoholkonsumtionen.

Alkoholindustrins hänsynslösa framfart och aggressiva marknadsföring utgör ett hot mot demokrati och utveckling över hela världen. Även svensk alkoholindustri är en del av hotet. Svenskt bistånd är inte trovärdigt så länge Sverige inte sätter stopp för den svenska alkoholindustrins metoder i utvecklingsländerna.

*** Ingen export av alkohol**

Alkohol är ett hinder för fred och utveckling i hela världen. Västvärldens export av alkohol till utvecklingsländer är ett hinder för demokratiutveckling, eftersom människor passiviserar av alkohol. Ingen alkohol ska exporteras till utvecklingsländer.

Ungdomens Nykterhetsförbund, UNF, är Sveriges främsta ungdomsorganisation som arbetar för en helnykter livsstil.

GRAFISK FORM: Anton Hull, En Annan
TRYCK: Sandvikens Tryckeri, 2009

UNGDOMENS NYKTERHETSFÖRBUND

TEL: 08-672 60 60 | E-POST: info@unf.se | HEMSIDA: www.unf.se

Diskussionsärende: Bildningsutredning – Analys och slutsats.

Bakgrund och process

Utredningsgruppen fastslog tidigt att fokusera på tre olika bitar i sitt uppdrag – en ideologisk utredning, en analytisk utredning och dra progressiva slutsatser för framtiden.

På novemberFS diskuterades UNF:s bildningssyn som får utgöra den ideologiska utredning gruppen gjort. I denna rapport & diskussionsärende försöker gruppen klargöra de mer analytiska bitarna med hur bildnings/utbildningsarbetet fungerar i UNF idag. Slutsatser som skall utgöra grund för förändringsförslag till nästkommande möte.

Tillvägagångssätt

För att få perspektiv och underlag för att kunna dra slutsatser har följande aktiviteter genomförts som är underlag för utredningen:

- **Intervjuer** – ett tiotal spännande djupdyksintervjuer har gjort för att få perspektiv på begrepp, historik och inspel.
- **Förbundsenkät** - de som genomfört kurs 2010 för förbundet har fått delta i en enkät som syftar i att analysera förbundsutbildningar
- **Distriktsenkät** – alla distrikt har fått möjlighet att ge input på UNF:s utbildningsarbete – hur de jobbar, hur förbundet jobbar och vad som behövs! 14 distrikt deltog efter några påminnelser.
- **”Goda exempel”** - gruppen har tittat på några andra organisationer och deras bildningsarbete för att bli inspirerade. Men också från andra ingångar, exempelvis genom seminarierapportering från brysselassistenter.
- **Diskussionsmöten** – gruppen har också setts och reflekterat både fritt och utifrån underlag för att dra slutsatser.

Plan för arbete

Arbetet fortsätter – i stort – enligt plan. Denne är:

Januari	Mars	Maj	Kongress
Vi analyserar dagens bildningsarbete, skickar med slutsatser.	Förslag på förändringar föreslås, bland annat utbildningssystem (& bildningssyn)	Eventuella förändringar sker efter input från landet och propositioner antas.	”Bildningssynen”, utbildningssystem och eventuellt andra förslag behandlas.

Nulägesbeskrivning

Här beskrivs olika aspekter av utbildningsverksamheten – vissa tyder på styrkor, andra på svagheter. Under nästa rubrik kommer förslag på revideringsdirektiv.

Förbundet

Hur och vad?

Det utbildningssystemet som nu gäller bygger på att fler kurser ligger på distrikt/regioner att anordna och förbundet bara genomför viss verksamhet. Förbundet har generellt också ställt in färre utbildningar sedan denna förändring skett. Ansvaret för att bedriva utbildningarna ligger idag splittrade över utskott och grupperingar – med samordning via styrelsens utbildningsledare. Uppläggen på olika utbildningar varierar stort, mellan olika grenar och områden, det finns heller inget verktyg eller arbete för att kvalitetssäkra utbildningsverksamheten.

Det finns inget arbete som ställer innehållsmässiga krav på utbildningarna, utan de görs på god förmåga från varje grupperings, eller utskotts perspektiv och idéer.

Fler förbundsarrangemang går mot att vara någon form av samling och mötesplats – i stället för renodlad utbildning. I detta kan bland annat läsas att förbundssamlingar och distriktsstyrelsesamlingar blivit de arrangemang som attraherar flest deltagare. En ny sorts verksamhet är DO- & DK-nätverk där förbundet tar hjälp av en folkhögskola för att genomföra en mötesplats och bildningsarena för nyckelpersoner, dessa nätverk har varit populära hos målgruppen.

Varför utbildning?

Utbildningen är ett område som upplevs som viktigt. Något olika retorik används, men liknande resonemang finns om att utbildning skall stärka det vi utbildar i lokalt och regionalt, men också för att ledarförsörjning på förbunds nivå. UNF driver då utbildning för att få bättre verksamhet – nationellt, regionalt och lokalt. Till trots finns inga etablerade metoder för att följa upp, säkra eller utvärdera om detta fungerar. Idag mäts deltagarantal i större grad än vad faktisk utbildningseffekt.

Utredningen har också dragit slutsatser om att förbundets ser utbildningar som stärkande för UNF, snarare än att stärka enskilda medlemmar i deras utveckling.

Samlingarna som blivit allt större är också uppstyrda efter förbundets/kongressens olika tankar/behov/idéer och man vill förankra/förverkliga dem, snarare än att utgå ifrån enskilda medlemmars/distrikts behov för utveckling.

Deltagare – vem och hur många?

Man kan se att söktrycket inte är jämt fördelat över alla förbundets utbildningar. Förbundssamlingar och distriktsstyrelsesamlingar är det sammanhang som överlägset flest söker sig till (och det har ökat), en unik faktor är att i dessa sammanhang blir

distrikt/föreningar ”representerade”. Ett samband kan också göras vid att det finns tendenser att ”samma medlemmar” åker på många utbildningar, spridningen är något svag. Det finns heller ingen tydlig struktur vilken nivå deltagare är på inför en utbildning, utan nivån är ofta väldigt olika, något utbildningarna sällan tar särskilt mycket i beaktning.

Distrikten

Hur och vad?

När man lyfte över stort ansvar för utbildningsverksamheten till distrikten, klarade inte distrikt av att göra den verksamheten – av flera anledningar. Idag är förmågan att ordna regionala kurser något bättre och trenden att samverka kring kurser har förbättrats något – men fortfarande finns stora problem. Generellt kan sägas att det inte utbildas i våra fyra ideologiska områden, några distrikt gör det – men då i begränsad utsträckning, alltså någon/några kurser under en mandatperiod, men har inte det utbytet som krävs för att kunna erbjuda utbildning inom våra fyra områden under en mandatperiod. Kurserna föreningsledaren/kursledaren är inga kurser som verkar vara särskilt etablerade. Det som uppstått är en vidareffekt på distriktsstyrelsesamlingar, som skapat föreningsstyrelsesamlingar i distrikt. Kursledarutbildningen har på några ställen övergått och ersätts av en arrangörskurs (ex på förbunds nivå). Den kurs som är etablerad och används är UNF:aren, som ligger många distrikt nära.

I fråga om hur man sedan går tillväga så pratar dels många om hur man bakar in kurs i det man kallar ”läger”, där begrepp som ”microkurser” används för att beskriva hur man gör. Det upplevs också som kunskaps törsten eller intresset för att ”gå i skola på helgen” är väldigt svalt och att det är en utmaning man bygger sin utbildningsverksamhet runt. Alltså kan man konstatera att utbildningarna inte har särskilt hög status eller värderas särskilt mycket ur kunskapsperspektiv, utan snarare ses som mötesplatser för att fylla sociala behov. Att sedan genomföra kurser rent innehållsmässigt upplevs inte som särskilt svårt, däremot används då hjälp från föreläsningsskolor, närliggande distrikt och andra kontakter flitigt för att bli hjälpta i genomförandet. Flera distrikt nämner också att man försöker skapa studiecirkel ute i föreningar för att skapa självgående bildningsverksamhet.

Flera distrikt nämner att de har/har haft/saknar/behöver tradition/kultur av bildning. Distrikten upplever själva att utbildningsverksamhet är något traditionsbundet som vissa distrikt har, andra inte.

Varför utbildning?

Bildningsarbetet är viktigt. Det tycker alla. Typ.

Distrikt ser utbildning som något eftersträvningsvärt och något som bör ingå i uppdraget att bedriva ett framgångsrikt distrikt – skapa bättre verksamhet, bli duktiga

på UNF:s frågor och framtida ledarförsörjning i distrikt. Det går att läsa av ett fokus på att det är viktigt för UNF snarare än att det är viktigt för enskilda medlemmar – något som vi också ser hos förbundet. Detta skiljer sig dock något från UNF:aren som ses som något alla bör gå. Det är väldigt varierat vad man ser som uppgift för sitt distrikt, men mer generella utbildningar enas distrikten kring att de skall genomföra.

Deltagare – vem och hur många?

Många distrikt uttrycker sin oro inför att få vill åka på kurser, att man har få deltagare och intresset är svalt. Det finns ingen statistik som kan tyda på att något har blivit bättre/sämre. Utredningen vill dock mena att en positiv trend i regionala/lokala kurser har setts de senaste åren, men inte i den utsträckning man hade hoppats på. Vi kan också se lokalt att det snarare är läger och arrangemang som inte kallas kurser som ses som spännande och intressant.

Vi kan också se att man regionalt har svårt att bedriva utbildning på högre nivå, då man snarare lockar *nya och unga medlemmar* till sina utbildningar – det är därmed svårt att klara av att hålla utbildningsuget uppe och med det svårt att ha utbildningar på hög nivå.

Ur medlemsperspektiv

Utredningen har reflekterat kring den enskilda medlemmens perspektiv om vad den idag söker och på vilka grunder den gör det.

Hur och vad?

Det går att se att läger attraherar fler medlemmar än vad kursverksamhet gör – varför? Flera sanningar kan finnas i kopplingen medlemmar gör mellan skolan och kursverksamhet, även i skolans värld används begreppet kurs och förknippas med den formella utbildningen. Något som medlemmar inte känner sug efter. Den absolut vanligast kursen i utbildningssystemet som man går är UNF:aren, förutom det är det lokalt påhittade/anpassade/traditionella kurser som är vanligast.

Varför utbildning?

Motiven för utbildning varierar men verkar framförallt ligga i sociala mål/ambitioner. Med det menat ser medlemmen generellt inte UNF som en skola av betydelse eller stort intresse förens efter skolningen skett.

Utbildning ses också som ett sett att bli mer berest och rustad inom organisationen, mer än som generell skolning. Alltså ses det ofta som naturligt att man skall gå mer kurser i UNF om man vill ha större engagemang i UNF. Det kan också vara så att utbildandet ses som ett sett att bevisa sig inför potentiella förtroendeuppdrag i UNF.

Slutsatser

Utredningen har utifrån sin nulägesbeskrivning och analys gjort några slutsatser om vad som skulle kunna förändras och bli riktlinjer för ett sådant arbete. Dessa är utredningens sett att bemöta de värderingar och uppdrag vi sett UNF bör ha, men också justeringar och taktiker vi ser som framgångsrika för att nå våra uppdrag.

Samordning, kvalitetssäkring och långsiktighet.

För att skapa en (som alltid efterlängtd) långsiktighet tror utredningen man skall arbeta med framförallt samordning och kvalitetssäkring. Detta skapar nämligen överblick och utvärderingsmöjligheter, som ur längre sikt blir mycket viktigt. Det utbildningssystemet som idag finns berättar inte egentligen vad UNF:s utbildningar egentligen skall innehålla eller uppnå, utan skapar en viss ram. Utredningen ser att det borde bli tydligare i hur UNF kvalitetssäkrar sin utbildningsverksamhet. Detta ser utredningen också sammanfaller med att samordningen kring utbildningen borde bli stärkt. Idag finns det ganska få gemensamma nämnare för hur utbildningar, ens på förbunds nivå, genomförs. Ett kvalitetsarbete ser vi skall integreras i det framtida arbetet och blir då också en naturlig samordningsutgångspunkt.

Samlingar blir utbildning.

Idén med samlingar ser många, inklusive utredningen, som god. Dessa skall bli etablerade och erkända utbildningar – som inte primärt ska vara ett kommunikationsverktyg, utan mer tydligt utbildningar riktade mot en specifik målgrupp. Som medlemmar som sitter i distrikts-/föreningsstyrelser, men kan också bli ett sätt för fler nätverk. Exempel på detta skulle kunna vara viss sorts föreningar (ex 20+ föreningar) eller vissa politiska-/verksamhetsområden.

Uppföljning blir utvärderingen?

Vad händer med de vi utbildar? Har våra utbildningar önskad effekt? Några andra effekter? Det är idag svårt att se vilka utbildningar som faktiskt är framgångsrika – för vi vet inte vad som händer med deltagarna efter genomförd utbildning. Utredningen vill skapa rutiner kring hur vi följer upp utbildningar.

Regelbunden utbildning – utbildning blir samling.

Utredningen ser att samlingarna har fångat något – nämligen rutin och etablering. Utredningen ser att det funnits stora brister i att utbildningarna inte når ut i sitt innehåll och ens existerande. Därför vill utredningen se till att utbildningsåret blir mer förutsägbart i tid och begrepp, för att skapa mer förtroende och förankring.

Friare lokal utbildningsform.

Idén om att i ett utbildningssystem skapa tydliga ramar på kursinnehåll tror utredningen är lite mossigt – utan att det snarare handlar om större ramar. De regionala ideologikurserna har inte varit populära att genomföra – därför skall större förtroende ges till att lokalt anpassa kursverksamheten, men att vi istället etablerar andra ramar för att bedriva folkbildande utbildningar.

Individens utveckling inte i fokus.

Snabbt går det att se att det finns två olika parallella synsätt på utbildning, att antingen utbilda för organisationens utveckling, eller göra det för att medlemmarna utveckling. Utredningen ser inte att de går emot varandra, utan tvärt om hänger ihop – men vill se ett fokus på medlemmens utveckling. Detta är något utredningen ser som centralt för att medlemmen skall se värdet av utbildning och därmed höja status och efterfråga.

I detta arbetet ser utredningen att UNF måste skapa tydligare kommunikation kring vad utbildning kan ge, genom bland annat ambassadörer, storytelling, ideologi och samlad information.

Upphandla utbildningar

Det kommer alltid finnas utbildningar som förbundet i ganska hög grad vill genomföra, men vill ska närma sig det regionala/lokala planet. Utredningen vill därför skapa möjlighet för en ny sorts utbildning, där förbundet ”upphandlar utbildningar”. Detta i syftet att skapa distriktsarrangerade kurser med högre status som samtidigt har kvalitetssäkring. Detta blir en hybrid mellan distriktskurser och förbundskurser.

Diskussionsupplägg

1. Titta på utredningens förslag på slutsatser, vilka är bra & dåliga – varför?
2. Titta sedan på helheten och om det är något område som utredningen missat som du saknar?
3. Formulera andra slutsatser som du tycker skall antas – vilka förändringar vill du se? Varför?

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

att fastställa tidsplanen,

att lägga rapporten till handlingarna, samt

att anta slutsatserna som direktiv för revidering av utbildningssystem

Diskussionsärende Ledarsyn

Introduktion

Fältgruppen fick i uppdrag att ta fram en ledarsyn då den som fanns sedan tidigare ansågs mycket inaktuell.

Problembild/Nulägesanalys

Via fältgruppen fick Terese Lindholm och jag (Lisa Forsström) i uppdrag att lägga fram ett förslag till denna Ledarsyn. Vi har tagit fram olika frågeställningar och resonemang men anser fortfarande att det är mycket svårt att veta vad FS vill ha för resultat. Vill FS ha ett dokument som endast innehåller korta sammanfattningar av vad en ledare i UNF är, frågeställningar eller handfasta tips? Vi vill ha mer tydliga inputs från Förbundsstyrelsen.

Vi i fältgruppen vill att ledarsynen ska vara enkel att förstå. Ett kort dokument där det tydligt ska framgå vad en ledare i UNF är, vad en ledare i UNF gör och vad hen ska sträva efter.

Det fältgruppen också har tänkt på är att det skulle vara bra att ha ett dokument med lite frågeställningar, tips och trix och inriktningsdiskussioner för de som vill fördjupa sig i ledarskap. Ett dokument som kan användas på exempelvis ledarutbildningar. Vi tycker att det ska vara ett dokument som är ett självklart verktyg då man vill fördjupa sig mer i ledarskapsfrågan.

Frågeställningar att diskutera

De finns några frågeställningar som vi anser vara aktuella att lyfta angående Ledarsynen:

1. Hur ser UNF på ledarskap?
  - Är det viktigt att ha ledare?
  - Borde ledare inom UNF inneha en viss ålder?
2. Varför vill UNF ha ledare?
3. Vad ska en ledare inom UNF göra?
4. Hur omfattande ska denna ledarsyn vara? Tycker ni att vi har landat någorlunda rätt?
  - Är det detta FS vill att UNF:s ledarsyn ska vara uppbyggd av?

Diskussionsärende

Uppföljning

Tanken är att denna ledarsyn ska skrivas klart så att den kan fastställas på Mars-FS.

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

Att ge fältgruppen i uppdrag att fortsätta processen

Lisa Forsström, 0706803073, lisa.forsstrom@unf.se

Stockholm den 20 december 2010

Diskussionsärende: Utvärdering Fältkonsulentsystem

Introduktion

På kongressen 2007 fanns ett förslag om ett fältkonsulentsystem med vägledande fördelningsprinciper baserat på bland annat antal medlemmar, yta och invånare i länet. Detta avslogs av kongressen och förbundsstyrelsen fick i uppgift att lägga ett nytt förslag. Detta gjordes till kongressen 2009 vilket gör att det system vi har idag är rätt så uppdaterat textmässigt. Då använde sig förbundsstyrelsen av en lösare fördelningsprincip där yta, befolkning i länet och konsulent/medlem var det man utgick ifrån. Därefter kollade man på mjukare värden så som ideella förutsättningar, samarbeten med de andra förbunden osv. Utifrån det las ett förslag till kongressen där texten i stort sätt gick genom medan fördelningen förändrades av kongressen.. Fältgruppen fick i november 2010 i uppgift att skriva en utvärderande bilaga till förbundsstyrelsens möte i januari och här är resultatet.

Problembild/Nulägesanalys

Fältkonsulentsystemet består av två delar. En textdel som förklarar roller och ansvarsfördelning mellan förbund och distrikt. Detta innefattar exempelvis vem som har beslutanderätt i frågor om löneförhandling, rekrytering, uppsägning och uppdragsgivning. Den andra delen innehåller antalet tjänster och hur dessa är fördelade i distrikten.

Idag har UNF 16 fältkonsulenter fördelat i 19 distrikt. 13 distrikt har egna konsulenter och sex distrikt delar konsulent med ett annat distrikt. En specialare är Skåne/Halland där Skåne har hela tjänsten men under 2010 har de låtit Halland nyttja halva konsulenten.

Enligt fältgruppen finns det ett antal saker som fungerar bra med dagens fältkonsulentsystem och några saker som fungerar sämre. Efter vår utvärdering såg vi följande styrkor med dagens system:

- På det stora hela är ansvarsfördelningen mellan förbund och distrikt bra
- Möjligheten för distrikten att tar över arbetsgivaransvaret
- Bra att inte ha konsulenter över allt, sporre för distrikt att kämpa på
- Att det finns 30 dagar som förbundet kan förfoga över är bra för att skapa tydlighet mot distrikten och att inte behöva ha en diskussion när en konsulent ska på exempelvis utbildning
- Synkmöten har skett minst en gång/år och är en viktig del i dialogen mellan distrikten och arbetsledarna.

Det som däremot har varit sämre och något som vi behöver utveckla eller förändra är:

Diskussionsärende

- Det är ineffektivt att ha delad konsulent mellan distrikt. Det fungerar okej, men inte optimalt. Tid måste läggas på resor, samordning och kontakt med flera uppdragsgivare, tid som hellre ska läggas på verksamhet.
- Dubbeltydigt vad gäller sista ordet vid anställning. Framgår i FKS att det är distrikten men i verkligheten kräver det ju att vår generalsekreterare skriver på papprena.
- Att ha 6 månaders framförhållning för att använda de 30 dagar är inget som kan fungera i praktiken, därför borde det inte stå en tidsgräns utan snarare att framförhållning ska eftersträvas för att inte krocka med befintlig verksamhet i distrikten.
- Det framgår inte vilka krav vi kan ställa på distrikten om uppdragsgivning och hur detta ska göras.
- Vissa konsulenter känner sig ensamma, särskilt där ideella strukturer är svaga
- I en del distrikt känns uppdragsgivningen som en börda samt kunskapen om hur man ger bra uppdrag saknas hos vissa vilket skapar otydlighet och låg effektivitet av konsulentresursen.

Best practice (exakta siffror presenteras på mötet)

IOGT-NTO använder xx procent av sin totala budget till tjänster ute i landet. De har 9 utvecklingskonsulenter som är centralt anställda men placerade i landet och distriktsanställda konsulenter lokalt. Många distrikt använder sitt distriktsstöd till anställningar men inte alla.

JUNIS använder xx procent av sin totala budget till tjänster ute i landet. De har 4 centralt anställda fältkonsulenter och xx lokalt anställda ute i distrikten.

NSF använder ca 8 av sina 20 miljoner till fältkonsulenter ute i landet. De har 15 förbundsanställda konsulenter som uppdrasges av förbundet

Lösning/Förändringar

Mycket med dagens fältkonsulentsystem är bra och stora delar av essensen kan behållas. Några delar behöver dock förändras.

Det fältgruppen ser behöver göras är följande:

- Ha kvar ansvarfördelningen vad gäller lön, rekrytering, uppsägning, sista ordet i anställning, utbildning och uppdrag.
- Lägga till ett avsnitt om uppdragsgivning, vilket stöd förbundet ger för att lyckas, vilka krav vi ställer och vad som händer om en konsulent är utan arbetsuppgifter
- Ha kvar 16 tjänster och fördela dem i landet där vi tror att de har mest effekt
- Använda oss av fördelningsprinciper liknande den som är nu: yta, befolkning och konsulent/medlem (både betalande och icke-betalande) samt väga in ideella krafter och förbundssamarbeten.
- Det ska löna sig att kämpa på i sitt distrikt, att få konsulenttjänst kan vara ett bevis på att man har kämpat.

Frågeställningar att diskutera

1. Ska UNF:s konsulenter fortsättningsvis vara anställda av förbundet? (Om nej faller nästa fråga)
2. Ska distrikten kunna köpa ut sin konsulent på årsbasis och vara arbetsgivare själva?
3. Vem bör ha sista ordet vid anställning, distrikten eller förbundet?
4. Ska alla distrikt ha rätt till en konsulent? Hur ser vi på att dela konsulent?
5. Hur många tjänster vill vi ha i fältkonsulentsystemet?
6. Vilka fördelningsprinciper vill Förbundsstyrelsen att Fältgruppen utgår ifrån när de skriver förslag till fördelning av tjänsterna i landet
7. Utöver vår problembild med det som fungerar bra och dåligt finns det andra medskick som FS vill göra?

Uppföljning

I mars lägger fältgruppen ett förslag på text till fältkonsulentsystemet samt en fördelning. Innan dess kommer FS kunna tycka till under vägens gång. Efter förbundsstyrelsens möte i mars går det på remiss till landet genom förfesten och därefter klubbas ett förslag på förbundsstyrelsens möte i maj.

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

Att låta diskussionen utgöra medskicken till Fältgruppen i deras framtagande av nytt förslag på fältkonsulentsystem.

Att fältkonsulentsystemet ska bestå av 16 tjänster

Fältgruppen genom Linda Engström, linda.engstrom@unf.se, 0733-72 62 64

Tvååbäck 2011-01-01

Diskussionsärende: Budget

Snart är det kongress och till kongressen ska förbundsstyrelsen lägga ett förslag på en arbetsplan och en budget. Vi i budgetgruppen har till det här mötet utvärderat formen och kopplingen till arbetsplanen för vår förbundsbudget.

Problembild/Nulägesanalys

I dag har UNF en budget där delarna är på väldigt olika nivå. Både rambudgetar och rena budgetposter ter sig märkliga genom att ibland vara otydliga, övertydliga och bestå av väldigt olika belopp. Detta innebär bland annat att vissa rambudgetar är styrande i verksamheten och att vissa är så ospecifika att de är svåra att förstå.

Budgeten enligt den mall som legat de senaste kongresserna är även operativ. Budgetgruppen ställer sig skeptisk mot att ha en operativ budget och tycker att UNF kan ha en budget och ett kompletterande sätt att arbeta operativt på.

Ytterligare en åsikt rörande budgeten som gruppen vill lyfta är att budgeten inte är tydligen knuten till de olika verksamhetsområden som UNF ofta arbetar med. Gruppen upplever dock inte heller att arbetsplanen är tydligt uppdelad på dessa områden och valde därför att inte driva frågan vidare.

Som slutsats kan sägas att gruppen anser att problemet med dagens budget är att ingen gjort en översyn av den på länge, att den är ojämn och att det skapar ytterligare förvirring på en kongress då budgeten brukar anses vara en av de svåraste punkterna.

Lösning/Förändringar

Gruppen diskuterade även hur balans i budgetposterna kan skapas och hur vi ser på att ha större budgetposter som ansvarig i förbundsstyrelsen/på kansliet sedan får välja att prioritera på nya kostnadsbärare.

Budgetgruppen ser det som en möjlig lösning att skära ner på antalet poster i huvudbudgeten och då skapa flera underbudgetar. Förslag enligt denna bilagan är att ha tre rambudgetar: *Stöd till landet*, *Administration* och *Verksamhet*. Med färre delar i huvudbudgeten skapar man en tydlighet över vilka områden UNF arbetar med och hur stor del man lägger på vardera. En dylik uppdelning gör det även möjligt att städa upp bland de många olika budgetposter som finns.

Frågeställningar att diskutera

1. Är rimligt att använda sig av tre förhållandevis grova rambudgetar enligt ovan? (Bidrar det till att öka förståelsen för budgeten och för vad pengarna går till?)
2. Hur avgör vi vilka budgetposter som finns med i budgeten? (Det vill säga på vilken detaljnivå ska vi strukturera budgeten inför kongressen? Är posternas användningsområde eller summa det relevanta?)
3. Hur gör vi för att tydliggöra posten administration? (Omdöpning till något intressantare? Tydligare förklaring i förslaget till budget vad pengarna går till och vad det innebär?)

Uppföljning

Till förbundsstyrelsen sammanträde i mars skall ett första förslag läggas och på sammanträdet i maj ska det slutgiltiga förslaget klubbas.

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

att diskutera frågeställningarna i bilagan

att ge budgetgruppen i uppdrag att fortsätta processen

Budgetgruppen genom

Lina Boberg, 070 21 99 123/lina.boberg@unf.se

Stockholm 21 december 2010

Diskussionsärende: Arbetsplansutvärdering

Introduktion

Under våren 2009 arbetade dåvarande förbundsstyrelse fram ett nytt förslag för formen av arbetsplanen. En hierarki bestående av fyra nivåer antogs senare av kongressen: Vision, fem konkretiseringar, 10 delmål (fyraårs mål) och 50 arbetsplansmål (tvåårs mål). Tanken med denna modell var att det skulle vara en tydligare koppling mellan de småskaliga arbetsplansmålen och den stora visionen.

Problembild/Nulägesanalys

På arbetsveckan fastställer förbundsstyrelsen utskotten och tilldelar dem arbetsplansmål. Utifrån dessa lägger utskotten upp allt sitt arbete och nu när kongressen nalkas finns det all anledning att diskutera både formen och innehållet för ett av UNF:s viktigaste dokument.

Tidigare år

2004-2005 bestod arbetsplanen av följande rubriker: Engagemang, demokrati, solidaritet och demokrati. Under varje rubrik fanns en kort förklarande text och därunder mål. Totalt fanns 44 mål.

2006-2007 bestod arbetsplanen av ett antal rubriker med inledande och förklarande text och därunder över och undermål till varje rubrik. Totalt fanns fyra rubriker, fem övermål och 23 undermål. Efter målen fanns vissa siffror inom parantes som visade hur siffran såg ut föregående år.

2008-2009 var arbetsplanen uppbyggd efter våra fyra verksamhetsområden med en inledande text som i huvudsak svarade på frågan ”Varför jobbar vi med detta område och vad vill i stort uppnå?”. Därefter fanns 11 underrubriker som hade olika antal mål under sig och som utgick från följande ”detta uppnår vi genom att XXX”. Totalt fanns 46 mål. Efter målen fanns vissa siffror inom parantes som visade hur siffran såg ut föregående år.

Idag

Arbetsplanen 2010-2011 består av fyra nivåer. En vision, fem konkretiseringar, 10 fyraårs mål och 50 tvåårs mål.

Utifrån dagens arbetsplan ser vi följande framgångar:

Tydlighet

- Tydliga och konkreta **VAD-mål**

Diskussionsärende

- Finns en tydlig **koppling** mellan 2 och 4 årsmålen samt konkretiseringarna vad gäller deras relation till varandra och att den ena leder till den andra.

Mätbara

- Många mål är kvantitativa mål som går att **bryta ned på distriktsnivå** för att få landet att känna ansvar för de beslut som tas på kongressen.
- Många mål är **mätbara och går att utvärdera** för att kunna göra en bra uppföljning till kongressen och tydligt se vad som uppnåtts och inte.

Utifrån dagens arbetsplan ser vi följande problem.

Vissa av dessa är lättare att åtgärda än andra men vi väljer ändå att nämna alla vi ser:

Ägandeskap

- **Konkretiseringarna** finns bara på pappret och är inget som FS pratat om förutom en kort stund under arbetsveckan.
- Otydligt vart **områdesgränserna** går mellan utskotten, vi har ställt oss frågor som Vad är socialt? När övergår förebyggande arbete till socialt arbete? Är politik alltid politik eller kan internationellt innehålla politik? Diskussionen har funnits men vi har inte landat i något.
- Utskotten jobbar inte med **fyra årsmålen**. Den största orsaken till detta är troligtvis att vi inte utsett någon ansvarig för fyra årsmålen, de bara finns där. Konsekvensen av detta blir en arbetsplan i fyra nivåer där vi fortfarande bara ser och jobbar aktivt med de kortsiktiga målen.
- **Målen förstås olika** av olika individer, delvis är detta mänskligt men ett ökat samförstånd skulle slimma organisationens riktning.

Prioritering

- **Viktat** mellan utskottet i antal mål samt ”svårighetsgraden” varierar enormt mellan målen, ex vilka mål är uppnåbara och vilka är mål vi önskar att vi kunde nå. Delvis är detta naturligt men något vi medvetet behöver ta beslut om hur vi vill ha det. Det är även viktat i energi/tid från ideella och anställda.
- Arbetsplanen ses inte som en **grundlag** och jobbas inte tillräckligt kontinuerligt med. Arbetet sker framförallt inför äskningsprocessen men löpande under året tas målen sällan fram för att kolla av hur ex utskottsbeslut följer arbetsplansmålen.
- Arbetsplanen innehåller prioriteringar men en **enhetlig riktning är svår att urskilja**.

Hur gör andra organisationer?

Formen för UNF:s arbetsplan är inte given och vid en utvärdering behöver flera perspektiv och former för arbetsplaner lyftas fram. Andra organisationer använder oftast begreppet verksamhetsplaner och dessa är kort sammanfattat uppbyggt enligt nedan:

Diskussionsärende

- Vi unga – rubriker inom olika områden, förklarar 'varför' och 'så här gör vi' med 'börja', 'sluta' och 'fortsätt mål'.
- SVEA – rubriker med uppdrag och massa löpande text
- RBUF – Rubriker och underrubriker med VAD-mål och en VARFÖR-förklaring under

Lösning/Förändringar

Utifrån ovanstående problemformuleringar ser vi följande lösningar:

Tydlighet och mätbarhet

- Målen bör vara ännu tydligare, **fokusera på VAD:et**, vara mätbara samt nedbrytbara för landet för att kunna utvärdera och mäta framgång.
- Skapa indikatorer för de mål som är kvalitativa. Alla mål ska kunna mätas och utvärderas, antingen genom kvantitativt genom siffror eller kvalitativt genom indikatorer.
- Använda oss av SMART-modellen när vi skriver mål för att försäkra oss om målen är konkreta, tydliga, mätbara, accepterade och avgränsade

Ägandeskap

- Fastställ och anta en **definition** samt uppdrag för våra verksamhetsområden. Detta ger också tydlighet för identifieringen av våra verksamhetsområden samt svarar på frågan varför just dessa mål är relevanta för detta område.
- Se över **relationen** mellan konkretiseringar, delmål och arbetsplansmål så att dessa följer verksamhetsområdet och så att en person/grupp har tydligt ansvar för alla nivåer inom det området. Hela arbetsplanen inkl fyraårsmål och konkretiseringar ägs av förbundsstyrelsen men för att det ska bli något i praktiken krävs ägandeskap och ansvarstagande för mindre delar.
- Skapa **rutiner för mer kontinuerlig uppföljning** av hur vi ligger till uppfyllandet av arbetsplanen.

Prioritering

- Gör en **effektivitetsgranskning**. Vilka mål är möjliga att uppnå, vilka mål har vi för att vi alltid haft dem, vilka mål leder till den värld vi vill ha?
- Gör det tydligt vilka **prioriteringar av resurser** vi vill lägga på de olika målen. Resurser är både rena pengar, anställd tid och ideella krafter från FS och landet.
- Vara medvetna om vilka mål som kan **uppnås av bara förbundet** och vilka mål som **landet** behöver bidra med ex förbundet kan träffa politiker men förbundet kan inte själva fixa betalningsfrekvensen i landet.

Frågeställningar att diskutera

Viktigt att notera här är att detta är vår analys och vi ser mer än gärna att ni vrider, vänder och ifrågasätter den bild vi levererat till er. All input är välkommen.

Diskussionsärende

HUR - formen

1. Utifrån vår bild av arbetsplanen finns det perspektiv vi missat? Håller ni med om vår analys? Vad är bra/dåligt med nuvarande form för arbetsplanen?
2. Hur fungerar relation mellan 2 och 4 årsmålen samt i relation till konkretiseringarna?
3. Hur har du som fadder upplevt att jobba med dessa mål i ditt/dina distrikt? Hur upplever du att distrikten arbetar med de nedbrutna målen?

VAD - innehåll

4. Utifrån ditt utskott hur har du då upplevt att jobba med målen. Höga/låga, otydliga, för många/få, redan uppnådda?
5. Vad är bra/dåligt med nuvarande innehåll för arbetsplanen generellt?
6. Hur vill vi att målen är utformade. Kvantitativa, kvalitativa, inriktning, annat? Vilka indikatorer vill vi använda för att utvärdera målen?
7. Vill vi ha mål som är realistiska eller mål som tydligt talar om vår riktning?

Uppföljning

22/11	Arbetsgrupp telemöte – Linda har förslag och input skickas och bilaga skrivs av Linda
14-16/1	FS utvärderar och diskuterar utifrån våra frågeställningar. Vi lämnar förslag på form för arbetsplanen och FS gör medskick. Fokus på HUR-frågan för arbetsplanen.
17/1-6/2	Utskottet ses och skriver uppdrag och definition av verksamhetsområde. Dessa skickas till arbetsplansgruppen som sammanställer
7-21/2	Arbetsplansgrupp sammanställer utskottens förslag, omformulerar, konkretiserar och gör mätbart. Bilagestopp.
4-6/3	FS får ett sammanskrivet förslag och beslutar om ett utkast av arbetsplan. Fokus på VAD-frågor för arbetsplanen.
7-10/3	Förslag revideras och skickas till förfesten
11-13/3	Förfest och landet tycker till
14/3-24/4	Arbetsplansgruppen reviderar utifrån förfestens åsikter samt finputsar och lägger färdigt förslag till FS
6-8/5	FS antar förslag till kongresshandling

Diskussionsärende

--	--

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

- Att ge utskotten i uppdrag att till 6/2 skicka verksamhetsområdesuppdrag och definition samt förslag på mål till arbetsplansgruppen
- Att fastställa tidsplanen enligt ovan
- Att med Förbundsstyrelsens medskick ge arbetsplansgruppen i uppdrag att komma med ett färdigt utkast på arbetsplan till förbundsstyrelsen i mars.

Arbetsplansgruppen genom

Linda Engström, 0733-72 62 64, linda.engstrom@unf.se
Tvååbäck 2011-01-01

Beslutsunderlag: NBV-Projekt

Bakgrund

Sommaren 2010 initierades ett samtal mellan UNF och NBV och diskussion om hur vi kan skapa mervärde i vårt samarbete. Förbundsstyrelsen rapporterades om hur arbetet fortlöpt och i utskotts planering inför 2011 inkluderas tänkande kring hur NBV kan vara bidragande i verksamheten. Detta arbete var av både UNF och NBV efterlängtat men pga av strukturella problem hos NBV gick arbetet under hösten långsamt. När hösten gick mot vintern gjorde NBV till trots prioriteringen att avsätta 200 000 kronor, i ett första läge, för ett samverkansprojekt – för att förbättra former och gränssnitt för att lokalt sammarbeta. Projektet var sett som både se på vad som fungerar, såväl som på vad som inte fungerar ute i landet – utifrån det skapa anpassat arbete mot just UNF-NBV. Tanken var att både skapa bättre material för medlemmar att förstå NBV och vad man kan göra tillsammans, men också material för NBV att i högre grad förstå UNF och hur man samverkar med NBV. Pengarna var då tänkta att i praktiken gå till en anställning som i ett första läge låg på ca 50-60% i 9 månader.

Till detta projekt kommer det som tidigare rapporterats om. Ett arbete som går ut på att skriva överenskommelser mellan distrikt-avdelningar som skall leda till ökat stöd och medvetenhet mellan båda parter.

Idén med projektet var alltså att ge en injektion i att få igång bättre samarbete mellan UNF och NBV i allmänhet, genom att arbeta med vissa frågor i synnerhet.

Idén var att projektet skulle integreras i en avdelning och då var Jönköping först på kroken, men i ett sista läge innan jul så backade de ur – detta skapade en svår situation för alla parter. I detta läge träffades Vidar Aronsson, Astrid Wetterström och Leif Andersson (Nyttillträdd verksamhetschef på NBV) för att prata om projektet. NBV hade då förfrågan om UNF skulle gå in och ta emot projektet. Därav denna bilaga.

Analys

Arbetet med att få ett fungerande samarbete med NBV är otroligt värdefullt, som i framtiden skulle kunna ge mer och bättre verksamhet, men också mer resurser i att skapa meningsfull verksamhet. Däremot finns det vissa utmaningar som bilageskribenterna resonerat kring:

Från början när projektet diskuteras såg båda parter att det fanns flera värden att NBV stod som arrangörer för ett projekt som skulle närma sig UNF, vilket skulle ge positiva signaler. Något som sågs som väldigt positivt.

Förbundet har också flera dåliga erfarenheter av att ta emot projektanställningar och hantera projekt – flera gånger har det inte fungerat.

Samtidigt vore det tråkigt att denna satsning missades, dels för att det skulle ta ännu längre tid att få igång bra samarbete, dels för att vi skulle missa 200 000 i extra resurser.

Resultat

För NBV var det avgörande att betala ut pengar innan årsskiftet. Detta gjorde att UNF/NBV ingick ett avtal där vi preliminärt tackade ja till projektet och fick pengarna, men med ett förbehållet att om förbundsstyrelsen inte ansåg projektet bra så kunde vi i efterhand betala tillbaka pengarna och då skulle projektet ses som inställt. No hard feelings.

Därför finns det två vägar att gå. Antingen godkänner förbundsstyrelsen projektet och UNF kör – eller så tackar styrelsen nej och UNF betalar tillbaka pengarna.

Jag (Vidar) och Astrid har resonerat kring projektet och är positiva, men ser att ramar måste bli tydliga – detta tittas på fram tills styrelsens mötet för att ha tydligare projektramar på plats. Efter övervägan tror vi på att detta är en för bra möjlighet att missa och därför föreslår vi förbundsstyrelsen att godta projektet.

Uppföljning

Generalsekreteraren får uppgift att hitta modell för styrning och rapportering av projektet och rapportera om detta till styrelsens möte i mars.

Förbundsstyrelsen föreslås besluta

Att genomföra NBV-projektet med mottagna 200 000 från NBV, samt

Att ge generalsekreterare i uppdrag att skapa former för styrning och rapportering av projektet och rapportera detta till styrelsens möte i mars.

Vidar Aronsson | vidar@unf.se | 070 22 000 16

Typ Tierp - 2010-01-01